

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

20 **22**

ÖCH ÅRSREDOVISNING

**Styrelsen och generalsekreteraren
för Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658
får härmed avge årsredovisning för år 2022**

INNEHÅLL

Svenska Jägareförbundets styrelse	4
Ordförande har ordet	5
Verksamhetsberättelse	
– Inledning	6
– Ändamål och vision	8
– Jägareförbundets regioner	10
– Adaptiv klövviltförvaltning	14
– Viltprovtagning	16
– Viltövervakning	18
– Vilt och trafik	22
– Jakt och viltförvaltning	26
– Kommunikation	38
– Intressebevakning	46
– Juridik	47
– Medlem	48
– Marknad	49
– Öster Malma Service AB	50
– Sveriges Vildnad	50
– Svensk Våtmarksfond	51
Årsredovisning	
– Ekonomi	52
– Fem år i sammandrag	54
– Resultaträkning	55
– Balansräkning	56
– Kassaflödesanalys	58
– Tilläggsupplysningar	59
– Underskrifter	66
Revisionsberättelse	68
Bilagor	
Årsrapport Adaptiv klövviltförvaltning	
Årsrapport Viltövervakning	
Årsrapport Vilt och trafik	
Årsrapport Invasiva arter	
Verksamhetsberättelse Öster Malma	

Foto omslag bäver: Tommy Svensson/Mostphotos

I slutet av 1800-talet var bävern utrotad i Sverige. I juli 1922 återintroducerades ett första bäverpar i Bjurälven i nordvästra Jämtland. De bävrarna följdes av ett 80-tal andra runt om i landet under 1920- och 30-talen. Motivet var att man ville verka för att "återställa vår förödda djurvärld". Idag har Sverige troligen Europas största bäverstam, ungefär 130 000 djur. 2022 var det 100 år sedan de första två bävrarna sattes ut. För att fira det arrangerade Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ett seminarium den 28-29 september med en mängd föredrag om bäver. Jägareförbundet var en av föredragshållarna. Föredragen kan ses på SLU:s hemsida www.bavrar.se

JÄGAREFÖRBUNDETS STYRELSE

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS STYRELSE: Mikael Samuelsson (1:a vice ordförande), Gun Fahlander, Rebecca Lundholm Krig, Frederik Treschow, K G Abramsson, Peter Eriksson (ordförande), Lennart Johannesson, Madeleine Lilliehök, Björn Sundgren (personalrepresentant), Erik Ågren och Anders Gruvaeus (2:a vice ordförande).

FOTO: LARS NILSSON/SVENSK JAKT

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Ännu ett år till ända i Svenska Jägareförbundets snart 200-åriga historia. Ett år som jag faktiskt kan säga varit ett historiskt år.

Ett år då vi för första gången ska redovisa verksamhetsberättelse och resultat utgående från upphandlade uppdrag. De upphandlade uppdragen för perioden 1 juli 2022-31 december 2023 var Adaptiv klövviltförvaltning, Vilt och trafik, Viltövervakning och Viltprovtagning.

I denna konkurrensutsatta upphandling vann Svenska Jägareförbundet alla fyra uppdragen som vi lämnade anbud på. Det belyser förbundet ur flera olika perspektiv. Det säger oss att vi sammantaget besitter en såväl bred som djup kompetens inom förbundet. Att den ideella basen är robust samt att kombinationen förtroende- och tjänstemannaorganisation är stark och trovärdig.

På så sätt har vi återigen visat att den svenska modellen med en folkrörelse som genomför en statlig viltförvaltning verkligen fungerar.

Dessutom fick vi 2022 för första gången söka verksamhetsbidrag där vi också lyckades få igenom några viktiga framtidsinriktade projekt: Digital viltförvaltning, Utbildning i jakt och förvaltning av gäss, vinginsamling av änder och gäss samt delar av urban viltförvaltning.

Fyra större frågor

Ur ett viltförvaltningsperspektiv framstår fyra större frågor som särskilt viktiga. Dessa frågor är den över hela landet snabbt minskande älgstammen, den tydligt vikande vildsvinstammen, licensjakten på varg samt fjälljakten. I älgfrågan kommer vi, om vi ska kunna bedriva meningsfull jakt, behöva vidta åtgärder i närtid. Vilka åtgärder det blir får det påbörjade arbetet ge vid handen. När det gäller vildsvinen följer vi utvecklingen noga.

Den tredje större viltförvaltningsfrågan är den rekordstora licensjakten på varg där 57 av 75 vargar kunde fällas. Jägarna gjorde vad de kunde, men eftersläpningarna i inventeringar och senfärdiga beslut av myndigheterna gjorde att målet inte kunde nås. Älg- och vargfrågan kommer fortsatt att ha ett tydligt fokus i förbundets verksamhet. Den fjärde frågan gäller fjälljakten och hur vi säkerställer tillgänglighet till statens mark för alla medborgare. Detta är en fråga vi är djupt engagerade i och där våra medlemmar ställer höga krav på att pågående utredning landar rätt.

Utvecklas och växer

Jägareförbundets olika kanaler för kommunikation fortsätter att utvecklas och växa. Förbundets webbplats nådde 1,6 miljoner unika besökare under 2022 som gjorde över 2,9 miljoner besök med mer än 18 miljoner sidvisningar. svenskjakt.se hade 9 448 881 besök av 2 724 395 unika besökare/användare. Antalet sidvisningar var 16 500 000. Jägareförbundet fortsätter att vara en attraktiv organisation för landets jägare och medlemsökningen fortsätter. Förbundet hade 155 160 medlemmar december 2022 (158 725 vid medlemsåret slut).

Sammanfattningsvis behövs det ett starkt och tydligt jägareförbund för att företräda den svenska jakten gentemot beslutsfattare på alla nivåer. Jakten och viltvården utmanas ständigt av andra aktörer, myndigheter och politiska beslut. Förbundet kommer alltid stå upp för en lokalt och regionalt baserad viltförvaltning byggd på vetenskap och fakta.

Svenska Jägareförbundet kommer att följa samhällsutvecklingen på alla nivåer och fortsätta att vara en eftertraktad och respekterad organisation när det handlar om viltförvaltning. Vi är alltid den främste företrädaren för jaktens, viltets och medlemmarnas bästa.

Peter Eriksson, förbundsordförande

INLEDNING

Svenska Jägareförbundet är en ideell förening som bildades 1830 och är en opolitisk uppbyggd organisation av folkrörelsekaraktär. Jägareförbundet bildades i huvudsak för att skydda de då hotade djurarterna i landet, främja en god jaktetik och bistå staten med att samla in kunskap om vilttillståndet i naturen.

158 725 medlemmar

Jägareförbundet består av enskilda medlemmar (158 725 den 30/6 2022) som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Föreningarna delar i sin tur in sin verksamhet i 297 jaktvårdskretsar. Föreningarna och kretsarna är självständiga juridiska personer med sina styrelser och årsstämmor. Utöver att välja förbundsstyrelsen utövar föreningarna sitt inflytande i förbundet genom valda stämooombud på Jägareförbundets årsstämma.

Utöver enskilda medlemmar och länsjaktvårdsföreningar är cirka 2 000 lokalorganisationer anslutna till Svenska Jägareförbundet. Jägareförbundets styrelse består av ordförande, nio ledamöter samt en representant för arbetstagarna. Generalsekreteraren ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Generalsekreteraren leder tjänstemannaorganisationen som består av 110 anställda som finns i en rikstäckande organisation. Fältpersonalen är indelad i tre regioner vilket i stort följer vildnadsförhållandena.

Ett jakt- och viltvårdsuppdrag

Jägareförbundet innehar ett jakt- och viltvårdsuppdrag, som går tillbaka till 1938 och har sedan dess beslutats om av riksdagen 1951, 2000 och senast 2021. Innehållet i dagens uppdrag är av riksdag och regering sammanfattat i ett ansvar att leda delar av den praktiska jakten och viltvården.

Redan från starten var syftet att med välutbildad personal, med spridning över hela landet, föra ut kunskap, förbättra jaktlig samverkan och säkerheten vid jakt. Det är också kostnader för främst personal och lokaler samt verksamhet som redovisas vad gäller uppdraget. Genom det nya beslutet från 2021 med ett organisationsbidrag, blir vi mer likställda andra ideella organisationer när det gäller bidrag. Dock kvarstår den stora skillnaden att det är jägarna själva som betalar och inga generella skattepengar. En annan avgörande skillnad är att förbundet redovisar sitt organisationsbidrag direkt till regeringen.

Bidrag och upphandlade uppdrag

Sveriges jägare betalar sedan 1938 en årlig avgift, den så kallade jaktkortsavgiften. Avgifterna utgör viltvårdsfonden som förvaltas av Kammarkollegiet, men det är regeringen som beslutar om hur medlen i fonden disponeras.

Ur denna fond erhåller Jägareförbundet från 1 juli 2022 ett **organisationsbidrag**. Naturvårdsverket, genom det nya beslutet, har nu också uppdraget att upphandla delar av det som förbundet tidigare gjorde i jakt- och viltvårdsuppdraget, fördela pengar till viltforskning samt bland annat registerhållning av jaktkortslösare. De **upphandlade uppdragen** för perioden 1 juli 2022-31 december 2023 var Adaptiv klövviltförvaltning, Vilt och trafik, Viltövervakning och Viltprovtagning och Svenska Jägareförbundet vann alla fyra uppdragen.

Nytt från 2022 är att Naturvårdsverket också ansvarar för att fördela sökbara **verksamhetsbidrag** direkt kopplade till jakt. Tillsammans med utskicket för betalning av jaktkortet redovisas hur fondens pengar fördelas, vilket är viktigt för betalningsviljan.

Genom bidraget och de upphandlade uppdragen har man lyckats koppla ihop en folkrörelse med den statliga viltförvaltningen. Verksamheten har i snart 85 år framgångsrikt byggts upp på ett sätt som vi ur ett internationellt perspektiv kan vara stolta över.

INLEDNING

Hållbart brukande

Jakt är ett viktigt exempel på hållbart brukande av den biologiska mångfalden och traditionella jaktmetoder är också en viktig del av vår kulturhistoria. Därmed faller jakten och viltförvaltningen på flera sätt in under våra åtaganden inom konventionen om biologisk mångfald. Vidare ger jakten viktiga incitament till anpassad skötsel inom jord- och skogsbruk, vilket i sin tur ger variation i landskapet, grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald.

Viltförvaltningen är också ett område i samhället där olika aktörer finner avvägningar mellan olika ekosystemtjänster. Jägarna är därmed viktiga aktörer inom miljömålsarbetet, samtidigt som viltförvaltningen kan fungera vägledande inför en bredare övergång mot fokus på ekosystemtjänster i samhället. Jägareförbundet är drivande i arbetet för att finna ett hållbart multifunktionellt brukande av landskapet.

Jägareförbundets verksamheter bidrar i första hand till måluppfyllnad inom Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- & djurliv, Myllrande våtmarker och Giftfri miljö, men även inom Hav i balans, Levande kust och skärgård, Storlagen fjällmiljö samt Levande sjöar och vattendrag. Ett tydligt exempel är jägarnas arbete med att skapa grön infrastruktur i anslutning till vatten, vilket ger positiva effekter för flertalet av målen som anges ovan.

Jaktetik – en central del av vår vardag

Svenska Jägareförbundet anser att jaktetik är en central fråga som vi ständigt måste arbeta med för att säkerställa vår trovärdighet och samhällets acceptans av jakt och viltförvaltning och därmed främja de svenska jakttraditionerna. Våra jaktetiska riktlinjer samlar vi i följande fem ställningstaganden:

- 1. Vi respekterar viltet, naturen, människan och samhället.*
- 2. Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt.*
- 3. Vi vårdar jaktens namn och rykte.*
- 4. Vi söker och förmedlar kunskap.*
- 5. Vi är nogga med säkerheten.*

Vår värdegrund – inte bara ord utan ett sätt att vara

Våra ledord är Öppenhet, Respekt och Ansvar.

Svenska Jägareförbundet är **öppet** för alla. Vi värdesätter nya idéer och konstruktiv kritik som en viktig del i demokratin och utvecklingen av förbundet. Vi bjuder in till att fler ska få uppleva jakt och viltvård, på så sätt ökar vi omvärldens kunskap om samspelet mellan vilt, människa och samhälle. Vi är stolta över att företräda Jägareförbundet i allt det vi gör och står för.

Vi har **respekt** för viltet, människan och naturen samt har klara jaktetiska riktlinjer. Vi arbetar för att bevara och utveckla den svenska jakten och viltvården, nu och för kommande generationer. Genom kunskap, erfarenhet och tydlighet skapar vi förtroende i vår omgivning, vilket är avgörande för den svenska jaktens framtid. Vi respekterar och stödjer varandra för förbundets bästa.

Vi tar gemensamt **ansvar** för utvecklingen av Svenska Jägareförbundet. Vi tar ansvar för vår organisation genom att vara lyhörda och förankra våra beslut och vi tar samhällsansvar genom att sakligt framföra fakta. Vårt eget ansvar är grundläggande, men som individer tar vi också ansvar för helheten så att vision, mål och medel hänger ihop.

ÄNDAMÅL OCH VISION

Vårt grundläggande ändamål formulerades redan 1830 då vi bildades och i och med det blev landets första landsomfattande jakt-, vilt- och naturorganisation. Omsorgen om de vilda djuren var skälet. Viltstammarna utarmades på den tiden på grund av felaktiga jakt-tider och ett för högt jakttryck. Redan då uttrycktes viljan att befrämja ”jagtens ändmåligena utöfning med vetenskapens nya upptäckter och med rön och facta bidraga till vetenskapens framsteg”.

Det grundläggande ändamålet ligger fast, men är idag än mer utvecklat. Vi är en tydlig jägarorganisation som, förutom jakten och medlemmarna, har naturvård i centrum med en tydlig förankring i forskning och vetenskap. Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Vi värnar friluftslivet och allemansrätten som en viktig del av människors välbefinnande och som medlemmar i Svenskt Friluftsliv samarbetar vi också med andra friluftsförbund.

Svenska Jägareförbundets ändamål

Svenska Jägareförbundet ska genom en riksomfattande organisation bestående av länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdslokaler, i samverkan med myndigheter och andra organisationer, ta tillvara medlemmarnas intressen för jakt, viltförvaltning och natur genom:

- Att sprida kunskap om vilt och arbeta för ökad förståelse för människans ansvar för naturen.
- Att arbeta för biologisk mångfald med artrika och livskraftiga viltstammar i ett hållbart ekosystem.
- Att arbeta för att viltets behov av variationsrika och produktiva miljöer blir tillgodosett.
- Att föra fram jaktens stora värde för människors livskvalitet samt viltet som en förnyelsebar naturresurs.
- Att arbeta för en långsiktigt hållbar jakt bedriven utifrån god kunskap om viltförvaltning och hög etik.
- Att lokalt, nationellt och internationellt arbeta för den svenska jakttraditionen och för jaktens framtid.
- Att erbjuda god medlemservice.

Vi är partipolitiskt obundna. Verksamhetens kvalitet främjas av hög integritet och en demokratisk organisation som ska vila på ett stort mått av förankring och transparens. Att medlemmar, förtroendevalda och tjänstemän strävar mot samma mål är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet. Därför måste vår organisation utvecklas kontinuerligt och en modern och god arbetsmiljö säkerställas. Mångfald vad avser kön, etnicitet och kompetens ska eftersträvas.

Svenska Jägareförbundets vision

Visionen är lika enkel som tydlig:

”Svenska Jägareförbundet ska med kraft och kunskap leda och utveckla den svenska jakten och viltvården.”

Utifrån visionen bygger vi vår verksamhet och arbetar mot gemensamma mål.

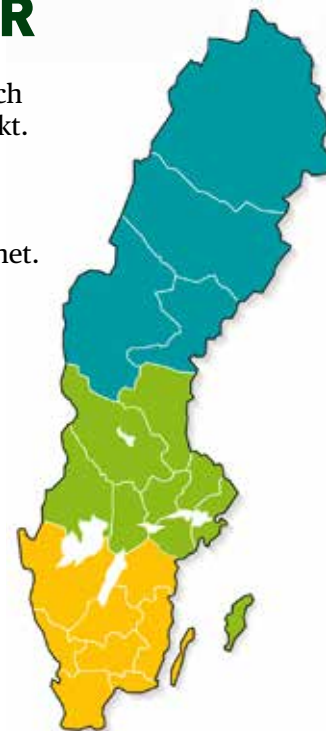
FOTO: MADELEINE LEWANDER

JÄGAREFÖRBUNDETS REGIONER

I början av 2022 togs successivt restriktionerna rörande Covid-19 bort och verksamheten tog sikte på att medlemmarna åter skulle kunna ses fysiskt. Personalen återgick till att arbeta mer och mer på kontoren och då med möjligheten till ett avtal om distansarbete. Digitala möteskoncept och utbildningar har fortsatt utvecklats under verksamhetsåret i linje med organisationens fortsatta digitala utveckling och för en hållbar verksamhet.

Älgförvaltning

Utmaningarna inom älgförvaltningssystemet är fortfarande påtagliga. En kraftigt vikande älgstam, bristande kvalitet i älgstammen på många håll och också en försämrad reproduktion har lett till att regionerna under 2022 arbetat med frågan på såväl förtroendemannanivå såsom på tjänstemannanivå. Dialogen mellan brukarintressen började att mjukna upp något och kommer att fortsätta arbetas med under 2023. Större skogsbolag har fortsatt, i likhet med som skedde under 2021, att lyfta ur marker från tidigare etablerade skötselområden. Syftet är att bilda egna skötselområden där skogsbolagen själva kan styra älgförvaltningen med konsekvensen att befintliga, fungerande och sammanhängande förvaltningsstrukturer slås sönder. Regionernas klövviltsansvariga har stöttat markägare och jägare i frågan.

Flerartsförvaltning

Flerartsförvaltning är komplex och är av stor betydelse för ett hållbart och långsiktigt brukande av naturen. Inom regionerna pågår ett kontinuerligt arbete med att öka kunskapen om flerartsförvaltning där man också integrerar behovet av en kvalitativ viltövervakning. Tillsammans har regionerna sedan 2018 stärkt täckningsgraden i viltövervakningen i syfte att bädda för en stärkt lokal möjlighet till flerartsförvaltning. Under 2022 tog framtidens viltövervakning ny fart genom projekt Viltbild, där regionens jaktvårdskonsulenter kompetensutvecklats i nyttjande av viltkameror.

Fjälljakt och varg

För att stötta processerna kring jakt på statens mark i fjällområdena har kompetens från förbundet deltagit i såväl expertgrupper som i Jägareförbundets fjällråd. Utgångspunkten i arbetet är att jakt- och fiskerätten ska vara knuten till markägandet och ska även gälla där svenska staten är markägare. Vidare att småviltjakt på statens marker ovan odlingsgränsen i Norr- och Västerbotten samt på renbetesfjällen i Jämtland i första hand ska upplåtas till jägare bosatta i Sverige.

Senaste inventeringen av den svenska vargpopulationen visade att det fanns 460 vargar plus 2022 års föryngring i Sverige, vilket är långt över den nivå som riksdagen beslutat. Ökad spridning har resulterat i att vargrevir har etablerats i södra Sverige, samtidigt som antalet vargar i mellersta förvaltningsområdet inom flera län ökat. Förbundsstyrelsen beslutade att arbetet med att beskriva situationen för beslutsfattare skulle ges högsta prioritet inför höstens riksdagsval. Ett arbete som samordnades inom hela förbundet (läs mer under Opinion).

Nya medarbetare

I samtliga tre regioner har förbundet anställt nya jaktvårdskonsulenter med anledning av att tidigare konsulenter sökt nya utmaningar och i Region norr har en ny regionchef tillsatts efter pensionsavgång. I samband med rekrytering säkerställer förbundet framför allt Jägareförbundet kunskaper om jakt och vilt, men också erfarenheter från andra roller inom svensk viltförvaltning.

I linje med det systematiska arbetsmiljöarbetet inom regionerna har skyddsronder genomförts i syfte att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.

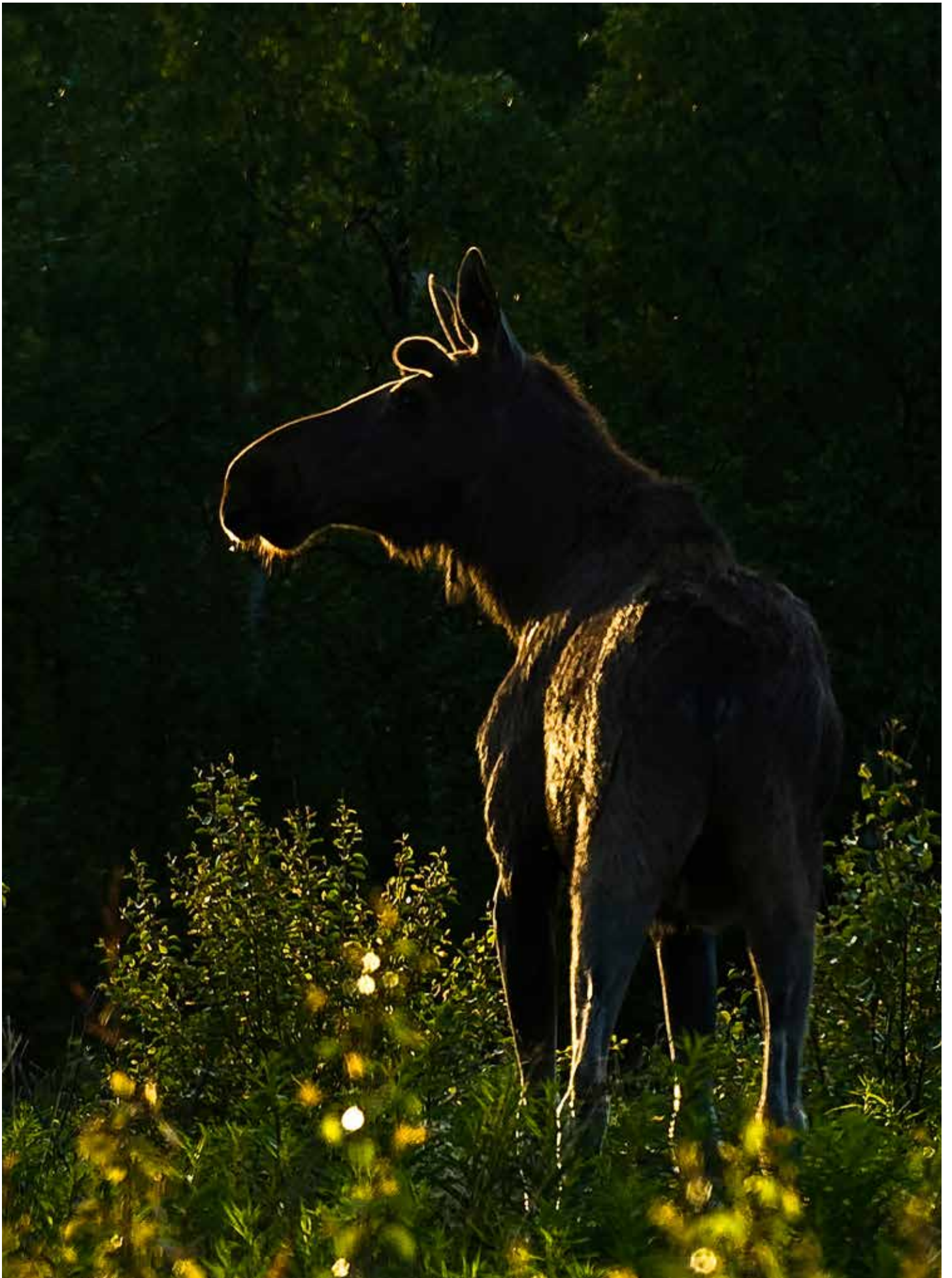

FOTO: MOSTPHOTOS

JÄGAREFÖRBUNDETS REGIONER

Viltstammarnas status i Region Syd

Älgstammen har minskat på de flesta håll under flera år, vilket bekräftas av älgobsen. Som helhet är älgobs per mantimme den lägsta sedan dagens älgförvaltningssystem infördes. Kvaliteten på älgstammen är också nedåtgående, vilket bekräftas i antal kalvar per vuxet hondjur. I en älgstam där numerären minskas finns alltid en stor risk att även åldersstrukturen förändras och därmed ger sämre reproduktion med allt för unga hondjur.

Vildsvinsstammen har minskat rejält på många håll och endast ett fåtal områden har lika mycket eller fler vildsvin än föregående år. Ökad jakt och möjligheten att använda mörkersikten är förmodligen den största orsaken. På vissa håll misstänker man att en stor del av kulingarna lokalt dör av *Salmonella choleraesuis*. Det är dock inget som bekräftats.

Rådjursstammen är något ökande, men mycket varierande beroende på landskapets karaktär och rovdjursförekomst.

Dovviltet sprider sig sakta. Det finns stora områden som helt saknar dovilt samtidigt som det finns områden med mycket stora populationer. I områden där doviltet etablerat sig under senare tid finns en ökad vilja att lära sig mer om förvaltning av arten. Kronviltets svaga ökning de senaste åren har på flera håll stagnerat, även om det på vissa håll finns starka populationer. I vissa delar sprider sig kronviltet också till nya områden.

Vargen fortsätter att sprida sig och etablera revir. Antalet bekräftade familjegrupper och revirmarkerande par ökade jämfört med förra året och fler lär det bli när inventeringsperioden 2022/2023 är avslutad. Lodjuren ökar och antalet föryngringar ligger långt över miniminivån i flera län. Det har resulterat i ökad tilldelning under licensjakten 2023. Populationerna av grå- och knubbsäl är fortsatt starka.

Viltstammarnas status i Region Mitt

Under flera år har älgstammen i samtliga län påvisat en nedåtgående trend. Oroande tecken visar på allt sämre kvalitet som visar sig i sjunkande reproduktionstal. I en älgstam där numerären minskas finns alltid en stor risk att även åldersstrukturen förändras och därmed ger sämre reproduktion med allt för unga hondjur. Den predation som finns på många håll från varg och björn innebär också att fler ensamma äldre hondjur faller.

I Mellansverige har vildsvinen haft gynnsamma förhållanden under flera år men nu syns en tydlig minskning av vildsvinsstammen. Bedömningen är att ökad jakt och möjligheten att använda mörkerriktmedel är huvudorsaken.

En tydlig trend är ökande rådjursstammar. Populationsnivåerna är emellertid mycket varierande beroende på landskapets karaktär och topografi.

Dovviltets förekomst är förhållandevis lokal, men populationen är i ökande även om det i områden med tidigare starka bestånd skett en betydande ökning av jakten och därmed reducering av stammens storlek. Kronviltet fortsätter påvisa en svagt ökande trend i större delen av området. Dock sker en aktiv sänkning av populationen genom en mer intensiv jakt i kronviltets allra tätaste kärnområden.

Under hösten 2022 genomfördes en framgångsrik spillningsinventering av björn, framförallt i Gävleborg och Dalarna men även andra län inom regionen bidrog. Under försommaren 2023 kommer resultatet från inventeringen att publiceras.

Gråsälspopulationen är stark utefter mellansvenska Östersjökusten. Det har på senare tid kommit mycket oroande rapporter om avmagrade sälar med mycket tunna späcklager. Orsakerna kan säkert vara flera men mycket tyder på kombinationen av stora sälbestånd och bristande födoresurser är orsaken. Industritrålfisket påverkar troligen sälarna i hög grad.

FOTO: MOSTPHOTOS

JÄGAREFÖRBUNDETS REGIONER

Viltstammarnas status i Region Norr

Älgen är det viktigaste viltet i norra Sverige. Den övervägande delen av jägarna deltar på ett eller annat sätt i älgjakten. Under ett antal år har målet i älgförvaltningen i norr varit att sänka älgstammen, vilket också har skett i samtliga fyra norrlandslän. Statistiken för 2022 visar en markant minskning av älgstammen i samtliga de fyra nordligaste länen. Tyvärr har denna sänkning av numerären samtidigt lett till en tydlig sänkning av kvaliteten på älgstammen. I norr märks detta främst genom en tydligt sämre reproduktion och sjunkande andel kor med tvillingkalvar. Även antalet kapitala tjurar minskar på många håll.

Älgstammen är nu i många områden så låg att jägarna inte längre anser att jakten är meningsfull eller att älgstammen är jaktbar. Trots det visar inventeringar på skador på ungtall fortsatt höga nivåer och skogsbolagen fortsätter att ställa krav på ytterligare sänkning av älgstammen. Det här riskerar att öka konfliktnivån i förvaltningen kommande år. Den största utmaningen för förvaltningen i norr är älgens vintervandringar där även en utspridd och gles älgstam kan ställa till lokala problem då de samlas i mindre områden under vinterperioden.

Kronviltet fortsätter påvisa en ökande trend i de delar av området där de är etablerade i Västernorrland, Jämtland samt Västerbotten. Enstaka individer noteras i Norrbotten men är i första hand rymningar från hägn och enstaka invandrande djur från Västerbotten.

Rådjursstammen varierar mellan åren, men mycket tyder på en uppgång sett över längre tid. En indikation på en ökande stam är allmänna jägarrapporter samt att antalet rådjursolyckor i trafiken ökar. Trafikolyckorna tenderar att öka mest runt de större samhällena.

Björnstammens storlek har under en följd av år ökat vilket ledde till ett stort uttag via licensjakt under hösten 2022. Ett uttag som var menat att sänka stammen, men om detta skedde återstår att se vid kommande inventeringar. Ett uttag sker också som skyddsjakt under våren kopplat till renens kalvning. Nivån på denna varierar mellan länen och Norrbotten har en anmärkningsvärd hög nivå där lika många eller fler björnar faller på vårens skyddsjakter som vid ordinarie licensjakt, något som skapar frustration och uppgivenhet bland jägare. Lodjursstammen varierar kraftigt mellan åren och hålls genom licensjakt och skyddsjakt på en relativt låg nivå. Möjlighet till licensjakt varierar mellan år och län beroende på nivåerna på beviljad skyddsjakt. Järven sprider sig ner från fjällen och en viss licensjakt genomfördes i Jämtland den gångna säsongen.

Gässen, framför allt grågässen, ökar i mängd medan antalet kanadagäss verkar minska. Varmare höstar med senare snöfall och isläggning gör att gässen blir kvar längre vilket gör att de längre jakttiderna kan nyttjas för jakt även om jaktformen är relativt blygsam i omfattning.

Rapporterna för tjäder, orre och dalripa och fjällripa tyder på en mycket varierad tillgång. Tjäder och orre hade några rejäla toppår 2018-2019 och har sedan dess minskat, men finns fortsatt i goda stammar. Räv finns i stort antal och endast en mindre mängd skabbangripna rävar rapporteras varje år. Däremot verkar mården ha minskat till låga nivåer efter ett antal år med god tillgång.

Några allvarliga utbrott av harpest har inte rapporterats under året. Fälthare rapporteras ibland och det verkar lika troligt med kommande naturlig invandring från Finland som att den sprider sig norrut. Än så länge är det dock skogsharen som dominerar i de nordligaste länen med en upplevt god tillgång.

Populationerna av gråsäl och vikare är stora och växande, jakten minskar troligen bara populationsökningen marginellt. Regelverk runt jakten gör att den licens och de tillstånd som ges inte alltid fylls trots att tillgången på säl är stor och skapar bekymmer för det kustnära fisket.

FOTO: LILLIAN TVEIT/ MOSTPHOTOS

ADAPTIV KLÖVVILTFÖRVALTNING

Svenska Jägareförbundets arbete med klövviltsförvaltningen under 2022 kan ur ett myndighetsperspektiv beskrivas som tvådelat då verksamheten den 1 juli övergick till att vara ett delvis upphandlat uppdrag i motsats till det tidigare Jakt- och viltvårdsuppdraget.

Grovt förenklat innebär detta en tydligare kravspecifikation avseende antal aktiviteter per kategori och län som ska genomföras. Utifrån ett medlems- eller förtroendemannaperspektiv så har denna förändring sannolikt inte märkts av så mycket utan det löpande arbetet med rådgivning, samrådsmöten och utbildningar har fungerat i stort som tidigare.

En stor del av arbetet inom klövviltsförvaltningen koordineras genom samverkan mellan förbundets olika strukturer och nivåer såsom tjänstemän och förtroendevalda eller centralt placerad personal och fältpersonal. Så har även skett under 2022. Detta kan exemplifieras av olika remissvar där ansvarig tjänsteman i samråd med berörda förtroendevalda kommer överens om inriktning varefter tjänstemannen formulerar svaret för godkännande av förtroendevalda innan formellt inskick. Det kan även röra lokala, regionala eller nationella satsningar där personal och förtroendevalda kommer överens om lämpliga insatser.

Vildsvin och älg

Under året har främst två frågor stuckit ut lite extra rörande klövviltsförvaltningen. Den ena rör ett tydligt trendbrott avseende viltsvinstammens utveckling där en mycket stor och bred nedgång i avskjutningen dokumenterades. Att denna även står i samband med en generellt vikande vildsvinstam styrks av fallande siffror avseende viltolyckor med vildsvin jämfört med andra arter.

Den andra stora frågan är en vikande älgstam över i stort sett hela landet. Detta är mer av en trend som pågått under ett antal år men som under året medfört starka reaktioner från organisationen med en stor oro för älgstammen. Därav har ett arbete under senare delen av året inletts för att samla ihop och sammanställa förbundets åsikter rörande dagens älgförvaltning. Engagemanget rörande älgförvaltningen har genomsyrat organisationen över större delen av landet under detta år.

Flerartsförvaltning

I delar av Götaland och Svealand har frågor om flerartsförvaltning tagit stor plats. I viltrika områden rör detta mest hur man bör förvalta olika förekommande klövvilt och hur de interagerar, konkurrerar och påverkar varandra. I andra områden med glesa klövviltstammar med stark påverkan från varg och björn handlar det mer om att hitta en förvaltning som även i framtiden kan medge en meningsfull jakt.

Kronvilt och dovilt

Bland förbundets medlemmar och aktiva har det under året märkts ett ökat intresse för förvaltning av kronvilt. Detta rör främst områden där arten relativt nyligen återetablerat sig snarare än de som haft dem under längre tid. Förbundet har förmedlat kunskap via sin kronviltsutbildning samt initierat samverkan och inventeringar. Samtliga län i Sverige utom Gotland och Norrbotten har nu områden med etablerad kronviltsstam och registrerade kronskötselområden.

Dovviltet är en art som även den kräver förvaltning och samverkan. Under året har initiativ tagits för att i samverkan med andra aktörer och på frivillig väg förvalta arten mer målstyrt inom befintliga ÄSO-strukturer. Dessa områden berör dock primärt Götaland och Södra Svealand samt är relativt geografiskt begränsade.

ADAPTIV KLÖVVILTFÖRVALTNING

FOTO: PICTUREGUY/MOSTPHOTOS

FOTO: MOSTPHOTOS

FOTO: MOSTPHOTOS

FOTO: WILDMEDIA/MOSTPHOTOS

Råkoll och digitala lösningar

Intresset för förvaltning av rådjur har under året fått ett uppsving och förbundet har arrangerat och hållit en mängd utbildningar på temat. Kursen, döpt till Råkoll, har hållits såväl fysiskt som digitalt med många hundra deltagare totalt.

Rörande temat digitala lösningar har under 2022 en viss återgång skett till fysiska möten via klövviltssamråd och utbildningar rörande klövvilt. Återgången är dock långt ifrån fullständig utan en mix av digitala och fysiska möten samt kurser har arrangerats och erbjudits. Bilden är att detta renderat till ett högre deltagande och att nya målgrupper nås och engageras sig. Det digitala mötet kan inte fullt ut ersätta det fysiska men de kompletterar varandra.

VILTPROVTAGNING

Under 2022 har förbundet efter ansökan till Naturvårdsverket erhållit ett upphandlat uppdrag, "Viltprovtagning", som innebär att förbundets löpande verksamhet kompletterats och delvis omorganiserats för att uppfylla de krav som det nya uppdraget ställer.

Det övergripande uppdraget inom Viltprovtagning är att stimulera och underlätta för jägare att delta i viltsjukdomsövervakningen genom att samla in prover (dött vilt eller delar av dött vilt) och skicka dessa till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Detta innebär att förbundet ska fortsätta sin informationsförmedlande verksamhet; att informera jägare om behovet av provinsamling och viltsjukdomar, hur man praktiskt går till väga för att skicka in prover, samt att svara på frågor.

Förbundet ska för detta ändamål ha en rikstäckande organisation med koordinatörer/kontaktpersoner, samt utlämningsställen för det material som efter kontakt med SVA används för att skicka in prover. Det ska finnas totalt 29 utlämningsställen - ett per län i mindre län och två per län i de åtta största länen (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Dalarna, Gävleborg, Värmland och Västra Götaland). Förbundet ska också fortsatt samverka med SVA och andra berörda parter för att utveckla och förbättra viltsjukdomsövervakningen.

Ansvariga i varje län

Förbundet har sedan uppdraget inleddes skapat en organisation med en viltprovtagningsansvarig jaktvårdskonsulent i varje län som är koordinator och kontaktperson gentemot såväl jägare som SVA. Därtill har förbundet en till två materialutlämningsansvariga kontaktpersoner per län som förestår förbundets utlämningsställen. Utlämningsställen finns på förbundets 13 kontor, samt hos 16 jägare som också är aktiva inom förbundets verksamhet kring Invasiva arter.

Ny informationsportal

En ny informationsportal för Viltprovtagning har skapats på förbundets hemsida. Här finns även information om viltsjukdomar som varit föremål för mer omfattande informations- och provtagningsinsatser. Utöver grundläggande fakta kring sjukdomarna finns länkar till tidigare nyheter samt berörda myndigheters motsvarande hemsidor.

Jägarna har en nyckelroll

Sveriges viltstammar har ett gott hälsoläge generellt sett. Det finns bara ett fåtal allvarigare smittsamma viltsjukdomar. Att säkerställa kvalitativa och friska viltstammar också i framtiden är ett centralt mål för förbundet. Jägare tillbringar mycket tid i naturen och vet hur friska djur brukar se ut och bete sig. Jägare kan därför spela en nyckelroll när det gäller att övervaka viltets hälsa och upptäcka sjuka djur på ett tidigt stadium.

Förbundets målsättning är att tillsammans med relevanta parter bidra till en tidig upptäckt om viltsjukdomar dyker upp. Förbundet ska också vara en nationell resurs för bekämpning av viltsjukdomar i de fall en sjukdom måste kontrolleras eller utrotas för att förhindra att viltet, människor eller tamdjur drabbas på ett negativt sätt. Förbundet ska i sådana fall kunna bidra till att täcka myndigheters behov av snabb mobilisering vid misstänkta sjukdomsutbrott hos vilt.

Landsomfattande organisation

Förbundets arbete kring viltsjukdomsövervakning och viltprovtagning har de senaste åren gått in i en mer operativ fas. För att nå målen har förbundet byggt upp en landsomfattande linjeorganisation för sjukdomsövervakning som består av två delar: en beredskapsorganisation och löpande verksamhet.

VILTPROVTAGNING

Förbundets beredskapsorganisation aktiveras vid riktade undersökningar som kräver en systematisk och omfattande insamling av prover, exempelvis för att kartlägga förekomsten av en sjukdom bland vilda djur. Upplägget kräver en hög grad av flexibilitet, eftersom behovet inte går att förutse utan kan uppstå närsomhelst, lokalt, regionalt eller nationellt. Större riktade insatser kan därför inte ingå i förbundets ordinarie budget, utan medel måste tillföras separat då behov uppstår.

När beredskapsorganisationen aktiveras samordnas arbetet av nationella kansliet, men fältverksamheten leds och genomförs av länsansvarig jaktvårdskonsulent med stöd av regionchef. I det praktiska arbetet bidrar även förbundets förtroendevalda och medlemmar. I akuta eller mer angelägna situationer kan information skickas direkt till ett mycket stort antal jaktlag, om det är förenligt med GDPR.

Sprider kunskap

Inom den löpande verksamheten upprätthåller och sprider förbundet kunskap till jägare och allmänhet om viltsjukdomar och viltprovtagning, inklusive ny forskning, sjukdomsövervakning och förebyggande åtgärder. Information förmedlas via exempelvis hemsidan, sociala medier, seminarier och faktablad. Personal kan även bistå med rådgivning via telefon.

Till de sjukdomar som stått i centrum för informations- och provtagningsinsatser på senare år, inklusive 2022, hör Chronic Wasting Disease (avmagringssjuka) hos hjortdjur, Afrikansk svinpest och Salmonella choleraesuis hos vildsvin, samt rävens dvärgbandmask. Under 2022 har det även inkommit frågor kring harpest i norra Sverige.

På nationell nivå har förbundet haft en kontinuerlig dialog och samverkan med Statens veterinärmedicinska anstalt, Jordbruksverket och Naturvårdsverket. Riksjaktvårdskonsulenten är också från och med 2021 EU-kommissionens samordnare för viltsjukdomar inom landet.

VILTÖVERVAKNING

Formerna för Jägareförbundets arbete med viltövervakning har förändrats då delarna rörande avskjutningsrapportering och viltobservationer till stora delar upphandlades av Naturvårdsverket från och med den 1 juli 2022.

Förutom de nu upphandlade delarna ingår ett antal mindre projekt i Viltövervakningen, främst rörande finansiering av rip- och smågnagarinventeringar samt av förbundets rapportserie Viltforum.

Upphandlingen har inte medfört några större förändringar i det praktiska arbetet med avskjutningsrapportering och viltobservationer utan verksamheten ska bedrivas som tidigare.

Mindre förändringar

Dock har några mindre förändringar eller specifikationer skett. Exempelvis ska skattning av avskjutningen nu genomföras för viltarter med allmän jakttid enligt Jaktförordningens bilaga 1 (tidigare "samtliga viltarter") och de skattade värdena ska presenteras med ett osäkerhetsintervall.

Detta medför att avskjutningen inte längre skattas för bisam, havstrut, mink, stadsduva och vildkanin då dessa arter endast finns i JF bilaga 4 och jagas via skyddsjakt på eget initiativ. Avskjutningen skattas inte heller längre för kronhjort då denna ska rapporteras till respektive länsstyrelse.

Viltövervakning har ända sedan starten 1938 utgjort en viktig del av Jägareförbundets jakt- och viltvårdsuppdrag. Syftet är att följa de jaktbara viltstammarnas utveckling, att dokumentera och sammanställa data av hög kvalitet samt informera om den enskilde jägarens betydelse för viltövervakning och provtagning av vilt.

Information och utbildning

Under första halvåret 2022 utbildades 878 personer inom områdena inventering, viltdata-basen och provtagning. Från halvårsskiftet, med upphandling av ämnesområdet, redovisas detta på annat sätt och kommer att redovisas först nästa år.

En ny informationsportal för Viltövervakning har skapats på förbundets hemsida. Här finns information om hur man rapporterar avskjutning och observationer, blanketter, med mera.

I förbundets tidskrift Svensk Jakt ingick i nummer 7/2022 (utkom i juni 2022 i 119 476 exemplar) en fyrsidig bilaga om vikten av att jaktlag rapporterar sin avskjutning samt hur rapporteringen genomförs.

Tema:
Att rapportera avskjutning

Att du rapporterar vad du skjutit är viktigt!

Att våra viltstammar varierar i storlek har nog de flesta upplevt. Från en del håll pratas det om att vi har mer vilt än någonsin i Sverige. Stämmer det verkligen?

För en del arter råder det för tillfället goda förhållanden och de ökar, till exempel dovhjortarna blir fler på många håll, medan andra arter minskar. Vildejvnen, som ökat under många år, ser nu ut att minska som en följd av att jägarna ökat avskjutningen för att svara upp mot samhällets önskemål. Ibland har variationen andra orsaker som vi jägare inte kan påverka. Rådjurexlosionen har minskat kraftigt sedan beredde på att rödrevnen drabbades av skabb, vilket medförde att rävens predation på rådjurskad minskade kraftigt. När räven återhämtade sig från skabben så minskade rådjuren igen. Allt detta avspeglas i avskjutningen.

I det moderna jordbrukslandskapet har småviltet fått det all svårare och främst fjällhare och raphörna minskar i antal, vanligtvis.

Hur ser viltstammarna ut där du bor och jagar? Naturligtvis finns stora variationer mellan områden och skillnader i hur jordbruk och skogsbruk bedrivs. Just därför är det viktigt att ditt jaktlag rapporterar för att följa utvecklingen där du jagar. Kunskap om våra viltstammars utveckling och tillstånd är en viktig förutsättning för att kunna planera lämpliga avskjutningsnivåer. Dessutom utgör avskjutningsrapportering ett av de viktigaste underlagen när jakttider beslutas.

För de flesta viltarter i Sverige är rapportering av avskjutning frivillig. För dessa arter har Svenska Jägareförbundet ända sedan 1938 haft uppdraget att beräkna den årliga totala avskjutningen.

För en bra beräkning, och därmed pålitliga avskjutningsdata, är det helt avgörande att jaktlagen rapporterar in sin avskjutning då det utgör underlaget till beräkningen. Hur du och ditt jaktlag kan bidra kan du läsa mer om på följande sidor.

Att rapportera sin avskjutning är att ta ansvar för jakten!

VILTÖVERVAKNING

Viltdata

Det av Jägareförbundet helägda datasystemet Viltdata utgör grunden för förbundets arbete med viltövervakning. Under kalenderåret 2022 registrerades 188 588 sessioner av 48 018 användare. Belastningen på systemet var relativt jämn under året med undantag av en markant ökning under första delen av oktober, vilket sammanfaller med starten av älgjakten i södra Sverige samt återupptagande av älgjakten efter brunstuppehållet i norra Sverige.

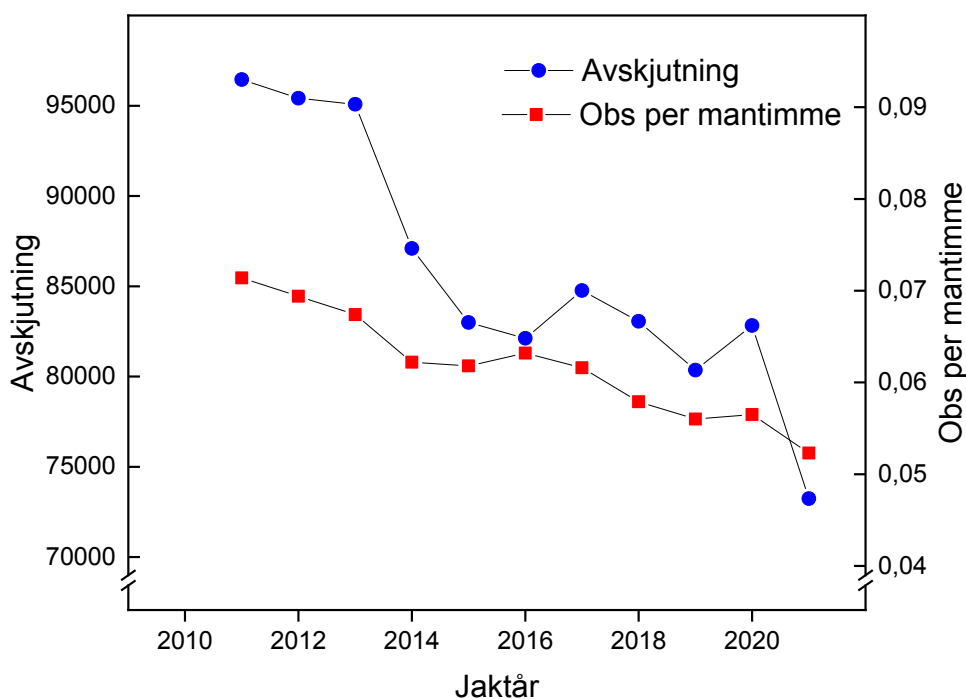
Utvecklingen av Viltdata har till stora delar berört utveckling av sådana funktioner som specificeras i det upphandlade uppdraget. Förutom viltarter som jagas enligt Jaktförordningens bilaga 1, och som Jägareförbundet skattar avskjutningen av, har rapportering möjliggjorts för totalt 37 av Naturvårdsverket utpekade arter i Jaktförordningens bilaga 4 (skydds jakt på eget initiativ). Avskjutningen av dessa arter ska inte skattas utan data rapporteras vidare till Naturvårdsverket.

Avskjutningen rapporteras normalt av jaktlag och lagets areal används som en parameter vid skattningen av den totala avskjutningen. Under 2022 har en funktion utvecklats som tillåter även enskilda jägare att rapportera sin avskjutning. Detta kan fylla en funktion vid jakt i områden där jaktområdesarealer ofta saknas eller är mindre meningsfulla, till exempel vid jakt till havs. Funktionen testas för närvarande för storskarv, i samarbete med Naturvårdsverket.

Älgavskjutning och älgobs

Fällda älgar rapporteras till respektive länsstyrelse och avskjutningen skattas därför inte. Älgobs är en av Jägareförbundet utvecklad metod som innebär att jägare räknar de älgar som observeras under jaktens första del och ger trendmått för älgstammens utveckling. Avskjutning och älgobs är två basmetoder i den nya älgförvaltningen och Viltdata är utsett till nationellt system för kvalitetssäkring och lagring av älgobsdata.

Under perioden 2010/2011 till och med 2021/2022 har avskjutningen av älg på nationell nivå minskat med 25 procent medan älgobsen minskat med 27 procent (se diagram).

VILTÖVERVAKNING

Avskjutningsstatistik

En prioriterad fråga i avskjutningsrapporteringen har varit att utveckla skattningsmetoderna. I syfte att åstadkomma en ny metod för skattning som bättre uppfyllde förbundets krav inledde Svenska Jägareförbundet 2018 ett samarbete med forskaren Tom Lindström vid Linköpings Universitet. Den utvecklade metoden bygger på Bayesiansk inferens och har kvalitetssäkrats. I ett senare skede har modellen kompletterats med en autoregressiv komponent, som även den har kvalitetssäkrats.

Underlag för skattningarna utgörs av samtliga enskilda avskjutningsrapporter från och med jaktåret 1997/1998 och framåt. För skattningarna av 2021/2022 innebär det totalt 140 038 rapporter. Skattningarna kräver mycket hög datorkapacitet och genomförs på ett kluster av så kallade superdatorer.

Modellens autoregressiva komponent medför att även skattad avskjutning för ett tidigare jaktår kan förändras då en ny beräkning innebär att modellen har tillgång till mer data än vid tidigare skattningar och därmed kan göra en säkrare beräkning. Sådana förändringar är dock normalt små.

Skattad avskjutning

Förutom för dovilt, vars avskjutning fortsatte att öka, så minskade avskjutningen, eller var i stort sett oförändrade, för de flesta viltarter som ingår i skattningen. Mest påtaglig var minskningen för vildsvin (-25 procent jämfört med året innan).

Skattningens 95 % trolighetsintervall är det intervall där det sanna värdet finns i 95 fall av 100. Den skattade avskjutningen är det mest troliga värdet.

Avskjutningen av dal- och fjällripa baseras till övervägande del på den till länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län inrapporterade avskjutningen på statens mark ovan odlingsgränsen och på renbetesfjäll. Dessa data har erhållits från respektive länsstyrelse och adderats till avskjutningen på övriga marker som skattas av Jägareförbundet. Därför redovisas inget trolighetsintervall för denna avskjutning.

Gräsand, fasan och raphöna är tre arter där man får sätta ut fåglar som sedan jagas samma år. Vid dessa jakter skjuts ofta stora antal fåglar på relativt små arealer vilket medför att avskjutningen kan vara mycket varierande, även mellan närliggande marker, och sakna koppling till jaktmarkens areal. Detta ökar skattningarnas osäkerhet.

Viltforum

Årsrapport för avskjutningen för jaktåret 2021/2022 samt analyser redovisas i Jägareförbundets rapportserie Viltforum som finns att ladda hem på hemsidan.

Regionala rapporter

Från och med jaktåret 2017/2018 framställs länsvisa avskjutningsrapporter för samtliga län. I rapporterna, som kan ha olika fokus beroende på lokala förutsättningar, redovisas de viktigaste jaktliga förhållandena baserat på förbundets avskjutningsstatistik. Samtliga länsvisa rapporter finns på www.viltdata.se/avskjutningsrapporter.

VILTÖVERVAKNING

Art	Skattad avskjutning	95 % trolighetsintervall
Bäver	5 555	5 173-5 974
Dovvilt	70 602	65 512-77 129
Fälthare	22 951	21 039-25 399
Grävling	20 910	19 972-21 842
Iller	1 367	1 002-1 941
Rådjur	113 930	111 629-116 324
Rödräv	58 671	56 708-60 712
Skogshare	10 460	9 686-11 372
Skogsmård	5 419	4 944-5 951
Vildsvin	119 972	116 331-124 243
Bläsand	1 238	810-2 018
Bläsgås	363	107-1 352
Dalripa	28 103	
Fasan	123 850	78 786-207 437
Fiskmåås	4 372	3 507-5 504
Fjällripa	8 004	
Grågås	28 934	24 694-34 918
Gråtrut	2 096	1 495-3 013
Gräsand	321 768	257 782-418 929
Järpe	5 643	4 974-6 457
Kaja	67 790	60 184-76 440
Kanadagås	18 104	15 758-21 458
Knipa	3 175	2 530-4 075
Kricka	4 889	3 658-6 770
Kråka	39 330	35 456-44 061
Morkulla	907	720-1 165
Nötskrika	12 912	11 580-14 448
Orre	29 366	27 479-30 505
Rapphöna	19 484	8 903-44 656
Ringduva	56 255	49 940-63 409
Råka	17 156	10 914-28 789
Sjöorre	25	6-198
Skata	24 219	22 170-26 428
Storskrake	589	416-884
Tjäder	20 785	19 674-22 009
Vigg	2 296	1 737-3 321

FOTO: KENNETH JOHANSSON

FOTO: NIKLAS LILJEBÄCK

FOTO: KENNETH JOHANSSON

VILT OCH TRAFIK

Under första halvan av 2022 arbetade Jägareförbundet med att utveckla organisationen av jägare som hanterar viltolyckor enligt Jakt- och viltvårdsuppdraget. Sedan 1 juli 2022 arbetar förbundet enligt det upphandlade uppdraget Vilt och Trafik som ingåtts mellan Jägareförbundet och Naturvårdsverket.

Uppdraget syftar till att minska lidandet för trafikskadat vilt genom att bemanna, organisera och utveckla den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR (Nationella Viltolycksrådet). Avtalet innebär egentligen ingen större förändring jämfört med hur vi arbetat under Jakt- och viltvårdsuppdraget och innehåller framför allt tre huvudrubriker med mycket innehåll:

1. Koordinering av den frivilliga eftersöksorganisationen inom NVR.
2. Medverkan i och bidragande till utveckling av samtliga nivåer inom NVR.
3. Ansvar för att kompetens inom och om eftersöksverksamhet bibehålls och höjs.

Viltolyckor

Under 2022 inträffade 65 448 viltolyckor i Sverige. Viltolyckorna hanteras av cirka 4 200 jägare anslutna till NVR. Trenden för antalet viltolyckor är ökande. Trafikverket spår att trafikmängden kommer att öka med 30-60 procent till 2040 och därmed också viltolyckorna.

VILTOLYCKOR UNDER 5 ÅR

2022	2021	2020	2019	2018
65 448	67 558	62 018	64 533	63 539

Källa: Nationella viltolycksrådet

KOORDINERING AV DEN FRIVILLIGA EFTERSÖKSORGANISATIONEN INOM NVR

Organisationen är inte bara talrik och geografiskt utspridd utan bygger också till stor del på ideella krafter som förväntas samverka framgångsrikt med Polismyndigheten. Dessutom är verksamheten kringgårdad av omfattande regelverk, vilket innebär en utmaning att kommunicera gentemot målgruppen av utspridda uppdragstagare. Till de viktigare uppgifterna för jägarsidan hör att åt Polismyndigheten tillhandahålla lämpliga eftersöksekipage.

Tillhandahållande av ekipage

Tillhandahållande av eftersöksekipage är ett arbete som främst utförs av länsansvarig jägare och samordningsansvarig lokalt. Samordningsansvarig lokalt ombesörjer, i samråd med länsansvarig jägare och polis, att behovet av kontaktpersoner och eftersöksjägares antal och kompetens uppfylls i dennes ansvarsområde.

Läns- och samordningsansvariga för jägarna får genom sina goda kontaktytor kännedom om tänkbara ekipage för rekrytering. Dessutom hjälper läns- och samordningsansvariga för jägarna till så att eftersöksjägare och kontaktpersoner har erforderlig information, utbildning och säkerhetsutrustning genom till exempel fysiska möten, telefon- eller mailkontakt.

Genomförande av årliga informationsmöten styrs av föreskrift, så även under 2022 har de flesta uppdragstagare i organisationen informerats och utbildats på rätt sätt.

VILT OCH TRAFIK

FOTO: MADELEINE LEWANDER

Registerhållning och kommunikation

Läns- och samordningsansvariga förser NVR:s databas med aktuella uppgifter om kontaktpersoner, eftersöksjägare och deras hundar. Dessutom förutsätts att alla läns- och samordningsansvariga upprätthåller kommunikation med viktiga aktörer för att:

- Stimulera till utveckling av eftersöksekipage genom att informera om utbildningar och andra aktiviteter inom området.
- Vara uppdaterad om vilka som har jakträtten på olika marker.
- Ge information om frekventerade olycksplatser till älgförvaltningsgrupper, älgskötselområden, kommuner eller andra som lokalt vill förebygga uppkomsten av viltolyckor.
- Hos jakträttshavare och allmänhet informera om och förebygga missförstånd om arbetet inom NVR.

Nyrekrytering av eftersöksekipage

Idag finns ett koncept för nyrekrytering av eftersöksekipage till NVR. Reglerna är gemensamma för hela landet, men medger anpassning till rådande förhållanden i länen. Det är en anpassning som är avgörande för måluppfyllanden i det upphandlade uppdraget.

Centralt i detta är främst att förmågan att spåra i lina respektive förmågan att använda lös hund godkänns separat. Detta för att tydliggöra vikten av dem båda för att framgångsrikt lyckas med trafikeftersök och förkorta viltets lidande.

MEDVERKAN I OCH BIDRAGANDE TILL UTVECKLING AV SAMTLIGA NIVÅER INOM NVR

Under året har samverkan skett med flera organisationer och myndigheter, framför allt Polismyndigheten och Trafikverket. Jägareförbundet är en aktiv part inom NVR och ingår både i rådet och arbetsutskottet samt bidrar i olika arbetsgrupper.

VILT OCH TRAFIK

Under andra halvåret har regelbundna möten genomförts med Polismyndigheten. En viktig fråga har varit diskussioner om upphävandet av FAP 226-1 innan Naturvårdsverket påbörjat och färdigställt föreskrifter som reglerar jägarnas del i hanteringen av viltolyckor. Polismyndigheten har meddelat att de kommer ta ett steg tillbaka och endast arbeta med de viktigaste delarna för att få viltolyckshanteringen att fungera. Därmed saknas en aktör som tar helhetsansvar för NVR vad gäller arbetsmiljöansvar, försäkringar, informationsmöten, med mera.

Många har under senare delen av året kommit med frågor rörande Polismyndighetens arbetsmiljöansvar och vilka försäkringar som finns för uppdragstagare. I dagsläget anser Polismyndigheten att de endast har ett skyddsansvar, vilket lämnar frågor som behöver hanteras framöver. I slutet av året initierades ett internt arbete på förbundet med att se över alla försäkringar kopplade till viltolycksuppdrag och arbetet kommer fortsätta under 2023.

Under slutet på året lyfte förbundet frågan om att tillsammans med Polismyndigheten ta fram en rutin för hur regionledningscentralerna går vidare när de inte får tag i ordinarie kontaktperson i området där en viltolycka skett. Arbetet kommer fortgå under 2023 i samverkan med länsansvariga jägare, Jägarnas Riksförbund och polismyndigheten.

Samverkan med Trafikverket har skett genom deltagande i möten. Diskussionerna har främst handlat om att förbättra rapportering av viltolyckor som sker på järnväg och det merjobb som jägarna inom NVR gör när de transporterar bort kadaver, vilket inte ingår i uppdraget. Förbundet har även bidragit med remissvar och faktagranskning på Trafikverkets regeringsuppdrag i vilket de ska redogöra för viltolycksutvecklingen.

Under året har Jägareförbundet varit delaktiga i framtagandet av en ny forskrift, Jaktmedel vid eftersök. Naturvårdsverket har lett arbetet och varit lyhörda på de synpunkter som förbundet lämnat. Föreskriften är skickad till EU och väntas träda i kraft till sommaren 2023.

ANSVAR FÖR ATT KOMPETENS INOM EFTERSÖKSVERKSAMHET BIBEHÅLLS OCH HÖJS

Utbildningsorganisationen levererar kurstillfällen över hela landet och kurser av flera slag. **Eftersöksutbildning - teori:** En bred digital introduktionsutbildning som deltagaren har tillgång till under ett helt år. Utbildningen är kostnadsfri för jägare anslutna till NVR. Under 2022 hade kursen 318 deltagare.

Eftersöksutbildning - praktik: Förbundet har cirka 100 eftersöksinstruktörer utspridda över landet för genomförandet av denna kurs. Kursen ger en bred förståelse för det praktiska eftersöksarbetet, med fokus på uppkarande och säkerhet. Kursen omfattar minst 22 timmar.

Eftersöksutbildning - fortsättning: En kurs som förbundets instruktörer tillhandahåller. Kursen är en möjlighet till vidareutbildning, exempelvis för dem som genomfört Eftersöksutbildning - praktik

Instruktörsutbildning eftersök: Denna kurs syftar till att upprätthålla förbundets organisation av cirka 100 eftersöksinstruktörer spridda över landet.

Specialsituationer eftersök: En specialiserad kurs för redan skickliga eftersöksekipage. Ett antagningssystem säkerställer rätt målgrupp. Kursen sker delvis i workshopformat. Experter inom olika områden tillför sådant som mycket få eftersöksjägare har kunskap inom. Tanken är att kursdeltagarna ska bli bättre rustade för ovanliga och extrema situationer.

Trafikeftersök stora rovdjur: Utbildningen riktar sig enbart till jägare anslutna till NVR och handplockas utifrån kompetens, hundmaterial och behov inom det aktuella länet. Under 2022 omfattade utbildningsverksamheten fem utbildningstillfällen och involverade 60 personer. Förbundet samverkar brett för genomförandet av denna utbildning. Samverkan sker med Polismyndigheten, Skandinaviska björnprojektet, Scandinavian Working Dog Institute, Viltskadecenter och Statens veterinärmedicinska anstalt.

VILT OCH TRAFIK

FOTO: MARK DUFFY/MOSTPHOTOS

Eftersöksutbildning - Trafik: En ny utbildning som endast erbjuds uppdragstagare inom NVR och är kostnadsfri. I ett första skede riktades satsningen till länsansvariga jägare och samordnare. Från och med 1 juli kan alla uppdragstagare inom NVR anmäla sig. Under 2022 deltog 440 uppdragstagare inom NVR. Utbildningen omfattar tio timmar och genomförs på distans, där hemuppgifter varvas med videomöten.

Länsspecifika utbildningar: Under trafikeftersök finns många risker att hantera. Till de större hör trafikmiljön och lossande av skott. I länen genomförs aktiviteter som syftar till säkrare genomförande och högre uppklärande av eftersök. Bland annat har länen för denna verksamhet nyttjat förbundets eftersöksskytte för skjutbiografer.

Kommunikation

Kommunikation är avgörande för läns- och samordningsansvarigas arbete med att tillhandahålla eftersöksekipage. Detta så att områdesansvariga är uppdaterade om utvecklingen inom alla områden av denna stora och ämnesmässigt breda verksamhet. För denna internkommunikation används fysiska möten, distansmöten, mail, webb och slutna internetforum.

En viktig insats för att skapa gynnsamma förutsättningar för uppdraget är också extern kommunikation. Kommunikation som riktas mot allmänheten och övriga samhället skapar bättre förutsättningar för eftersöksarbetet och acceptansen för jakten i helhet. Desto mer medvetna allmänheten blir om vikten av att anmäla en viltolycka och noggrann utmärkning av olycksplatsen, desto bättre blir förutsättningarna att minimera trafikskadat vilts lidande.

Extern kommunikation har också en viktig funktion för det förebyggande arbetet. Av okunskap eller medvetet risktagande anpassar många trafikanter inte körsättet efter att vilt kan dyka upp på vägen. Att öka allmänhetens medvetandegrad om risken för viltolyckor är därför en viktig del i att förebygga uppkomsten av viltolyckor, vilket i sin tur ger minskat mänskligt lidande, minskade samhällskostnader och minskat lidande för viltet.

Jägareförbundet ställer upp på alla nivåer och över hela landet för att både besvara massmedias frågor om viltolycksproblematiken och informera allmänheten om viltolyckor. Under nationella viltolycksveckan, vecka 39, intensifierar förbundet kommunikationen till jägare och allmänhet. I övrigt sker extern kommunikation löpande.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

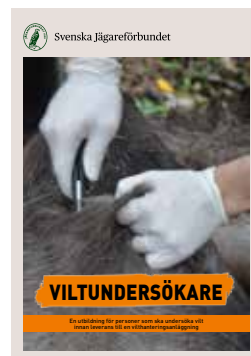
UTBILDNING

Utbildningsverksamheten har under året sammantaget gått bra och många har valt att utbilda sig genom förbundet. Satsningen med digitala föreläsningar som började under pandemin har fortsatt varit populära. Ett stort utbud av digitala utbildningar har erbjudits och haft högt deltagarantal. Det positiva utfallet även under 2022 innebär att dessa föreläsningar är här för att stanna och har lett till en plan för en nationell digital föreläsningsserie även 2023.

Intresset för Jägarexamen är fortsatt god likaså efterfrågan på studiematerialet Jägarskolan. Materialet har genomgått mindre uppdateringar under året och nytt kompletterande material till den digitala delen har tagits fram. Som en reaktion efter det nya digitala teoriprovet som infördes 2021 samt en motion som antogs vid förbundets stämma 2021 har förbundet tillsammans med Studieförbundet under året arbetat fram en kursplan för kompetensutveckling av jägarskoleledare. Tre pilotutbildningar genomfördes och togs emot väl.

Nedan presenteras antalet deltagare för ett urval av genomförda kurser och utbildningar där personal eller arvoderade instruktörer svarat för ledning och genomförande. Utbildningar inom klövvilt, viltövervakning och trafikeftersök redovisas under respektive avsnitt.

Jaktledarutbildning	467
Viltundersökare	398
Vård i det vilda	158
Lockjakt på räv	179
Säljaksutbildning	253
Skjutledarutbildning	111

Utbildningsmaterial

Under året har fler utbildningar genomgått uppdateringar. Viltundersökarmaterialet är ett av dessa och beräknas vara klart i början av 2023. Föreläsningmaterialet om rådjur har uppdaterats och motsvarande material för dovvilt kommer att vara klart i början av 2023. Även arbete med att uppdatera utbildningsmaterialet för åldersbestämning av däggdjur och fåglar har inletts under 2022.

Den nya säljaksutbildningen sjuösattes under sommaren 2022 med ett nytt koncept där kursdeltagarna får ta del av viss teori genom digitala självstudier före kursen. Den nya Jaktledarutbildningen var klar under hösten 2021 och etablerades framför allt genom utbildningstillfällen under våren 2022.

Jägarandan

Under 2022 lanserades förbundets internutbildning för förtroendevalda och instruktörer som fick namnet Jägarandan. Dessutom trycktes den nya utgåvan av förbundets föreningshandbok. Syftet med Jägarandan är att skapa goda förutsättningar för förtroendevalda och instruktörer att utföra sina uppdrag. Jägarandan består av följande fyra delar:

Tändhatten - En digital utbildning som ger historik och inblick i organisationen.

Startskottet - Regional utbildning där man ökar kunskapen om de lokalt aktuella frågorna.

Krutet - En nationell utbildning där man får mer information om det nationella arbetet.

Hylsan - En utbildning som riktar sig mot valberedningarna och deras svåra men viktiga arbete att hitta rätt personer. Utbildningen är framtagen och genomförs i samarbete med Studieförbundet.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FJÄLLJAKT

Fjälljaksfrågan är en av Jägareförbundets högprioriterade frågor och detta har blivit än tydligare efter att den tillsatta Renmarkskommittén för snart två år sedan inledde sitt arbete med att ta fram en ny rennäringslagstiftning.

En viktig del under året har varit att nå ut med information om Renmarkskommitténs uppdrag och arbete till såväl olika grupper av beslutsfattare som berörda jägare och fiskare i hela landet. Jägareförbundet har också en ökad insyn i kommitténs arbete i och med att förbundet finns representerade i kommitténs expertgrupp.

Arbetet har i god samverkan i hela organisationen utförts av förtroendevalda, deltagarna i fjällrådet tillsammans med personal inom hela organisationen. Detta tillsammans med ett utvecklat samarbete med framför allt Lantbrukarnas riksförbund och Sportfiskarna har resulterat i att organisationernas gemensamma ståndpunkt i frågan har nått ut, det vill säga att tillgången till småviltjakt och fiske på statens marker ska vara oförändrat god för i första hand jägare och fiskare bosatta i Sverige (läs mer under Opinion).

Mycket arbete återstår och det är mycket tydligt att utredaren inte delar förbundets uppfattning om hur denna fråga ska få sin lösning på ett för alla parter bästa sätt. Förbundet har också i en hemställan till regeringen, tillsammans med Lantbrukarnas riksförbund och Sportfiskarna, begärt att regeringen ser över kommitténs arbete och tydliggör vad som är regeringens vilja om utfallet av utredningen.

Spänningarna mellan olika berörda har inte lugnats, utan istället ökat, av de förslag som kommittén så här långt har presenterat. Exempelvis har omfattningen av krav från samebyar om avlysning av jakt varit stor under höstens småviltjakt och liksom tidigare har det varit stora skillnader mellan olika samebyar.

Fjällrådet

Fjällrådet har under året genomfört nio möten, i huvudsak digitala samt ett fysiskt möte som genomfördes i Lycksele där även företrädare från de tre nordliga länsstyrelserna och utredaren i Renmarkskommittén, Eric Runesson, deltog. Fjällrådet, alternativt dess arbetsutskott, har deltagit vid ett antal möten rörande fjälljakt i allmänhet och utredningen i synnerhet. Förbundet har även medverkat i 15 möten med Renmarkskommittén. Vid varje förbundsstyrelsemöte har styrelsen informerats om Fjällrådets verksamhet.

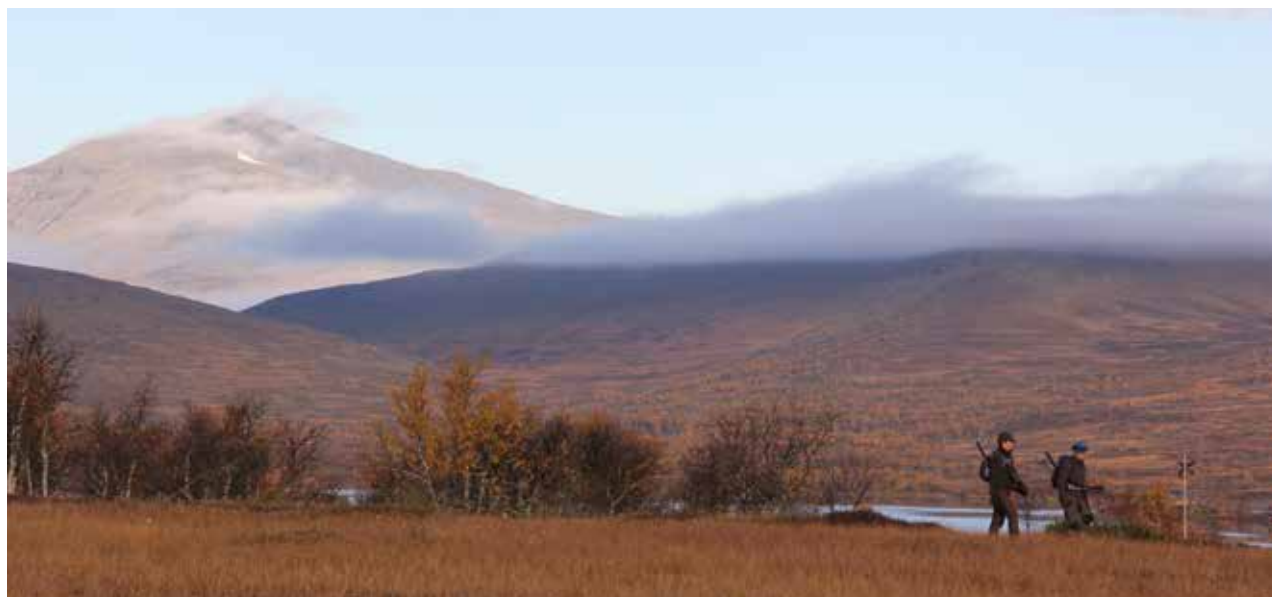

FOTO: ULRIKA KARLSSON ARNE

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FÄLTVILT

Svenska Jägareförbundets övergripande målsättning för fältvilt är att verka för livskraftiga bestånd av fältvilt. Fältviltsförvaltningen ska vara baserad på erfarenhet, forskning och engagemang och bidra till att bevara, återskapa samt förbättra värdefulla biotoper för fältviltet. Förvaltningen ska vara långsiktig och bedrivs främjande för den biologiska mångfalden och landskapet som helhet samt skapa förutsättningar för hundträning och en hållbar jakt.

Traditionellt har fältvilt begränsats till att omfatta fälthare, vildkanin, fasan och raphöna. Förbundet arbetar dock mycket bredare enligt visionen: Jaktbart småvilt som i huvudsak lever i jordbrukslandskap och gynnas av aktiva viltvårdsåtgärder som leder till hållbar jakt och ökad biologisk mångfald då åtgärderna även gynnar andra djur, fåglar och växter. Sådana viltvårdsåtgärder inkluderar uppfödning och utsättning av fågel, anläggande och bibehållande av biotoper och våtmarker samt predator kontroll.

På förbundets demonstrationsgårdar har det arrangerats föreläsningar, fältvandringar och inventeringsutbildningar. Flödet i de sociala medierna ökar hela tiden där budskapet om förbundets verksamhet om biologisk mångfald sprids.

Filmer och poddar skapas med många tusen visningar och nedladdningar. I förbundets regi har man genomfört jaktliga utbildningar med fokus på samarbete mellan hundförare och jägare. Den biologiska mångfaldens dag uppmärksammades också.

Men framför allt har det odlats miltals av blommande fältkanter och viltåkrar till nytta för den biologiska mångfalden där raphönan är en tydlig signal att man på sina håll lyckats i sitt arbete att återskapa förutsättningar för fältviltet.

Fältviltsrådet

Rådets sammansättning har ändrats under året. Madeleine Lilliehöök har fått ny roll i det juridiska rådet och fältviltsrådet har fått ny ordförande genom Frederik Treschow. Frederik är markägare från Skåne och aktiv i fältviltsarbetet genom gårdens jaktliga verksamhet.

Rådets medlemmar besitter en djup kunskap inom ämnet genom sin bredd i både geografisk spridning och kunskap i ämnet. Man har ett brett kontaktnät inom Sveriges gränser med myndigheter, rådgivare inom biologisk mångfald och växtodling, jordägare, viltmästare och andra brukande intressen samt internationellt genom det nordiska samarbete som sker mellan respektive lands jägarorganisation och även genom europeiska kontakter.

Under året har rådet arbetat och slutfört sin uppgift att ta fram ståndpunkter för förbundets arbete och målsättning med fältviltsarbetet.

DENNIS JACOBSEN MOSTPHOTOS

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO: NIKLAS LILJEBÄCK

KUSTJAKT

10-11 maj genomfördes ett kustjaktseminarium på Öster Malma med säl som fokusområde. Där förmedlades aktuell forskning, hälsoläget bland marina däggdjur, sälförvaltning i Finland, Naturvårdsverkets syn på ökad avskjutning samt sälen som ett värdefullt vilt. Förbundet har också diskuterat kustfrågor i de månadsmöten som hålls inom Nordisk Jägarsamverkan samt Waterfowlers Network, där förvaltning av marina änder har diskuterats flitigt.

Säljakt

Vid årets licensjakt på säl tilldelades 2 000 gråsäl, 730 knobbsäl och på skyddsjakt 420 vikare. Det rapporterades 700 fällda gråsäl, 110 knobbsäl och 90 vikare. Sammantaget fälldes 900 säl, vilket är en viss minskning mot tidigare år. Naturvårdsverket har dock haft bekymmer med sitt rapporteringssystem, vilket inneburit att rapporterade säl inte syns i statistiken. Det faktiska antalet fällda säl är troligtvis högre.

Den låga nyttjandegraden är bekymmersam, cirka 45 procent. Det finns många faktorer som kan påverka, ogynnsamt väder, för få jägare, förbudet mot handel med sälprodukter, med mera. En faktor som helt säkert är en kraftigt bidragande orsak är den ökande arealen av områden där säljakt inte är tillåten (sälskyddsområden, Natura 2000-områden och liknande).

Skarvjakt

Under året 2022 har det funnits möjlighet att skyddsjaga skarv på enskilda initiativ enligt jaktförordningen bilaga 4. Rapportering av skyddsjakt på fällda skarvar har bara varit möjligt under del av året. Därför går det inte att presentera en tillförlitlig siffra på antal fällda skarvar, men däremot finns flertalet muntliga rapporter om att möjligheten att skyddsjaga på enskilda initiativ nyttjats väl.

Utöver enskilda initiativ, har även länsstyrelserna beslutat om skyddsjakt efter skarv. Beslutens utformning varierar stort. Skyddsjaksbesluten under 2022 omfattade cirka 11 500 skarvar. Av dessa har cirka 8 500 skarvar fällts, det motsvarar en nyttjandegrad av knappt 75 procent. Utöver skyddsjakt med skjutvapen har även något beslut handlat om prickning av ägg. Beslutet omfattade 4 450 ägg och av dessa har cirka 2 000 ägg prickats.

Kustrådet

Kustrådet leds av förbundsstyrelseledamot Erik Ågren. I övrigt består rådet av fem ledamöter som föreslagits av länsföreningarna. Dessutom är en tjänsteman knuten till rådet som resurs. Kustrådet biträder förbundsstyrelsen i kustrelaterade frågor. Under året har Kustrådet haft tre digitala/fysiska möten, föreslagit ett antal remissvar till olika myndigheter samt medverkat i arbetet med att uppdatera Jägareförbundets säljaksutbildning.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

ROVDJUR

Beslut om licensjakt gällande stora rovdjur som fattats under året finns redovisade eller länkade till på förbundets hemsida. Särskilda samlingssidor finns också för björn-, lo- och vargjakten. Där finns regelverk samt länkar till beslut på nationell eller regional nivå.

Förbundet har fortsatt fört dialog med såväl Naturvårdsverket som länsstyrelser om vikten av att myndigheternas beslut inte ska innehålla regler som helt i onödan försvårar jakten och som vare sig går att kontrollera eller följa upp och i värsta fall riskerar att göra laglydiga jägare till lagbrytare.

Björn

Tilldelningen på björn ökade i flera län jämfört med fjolårets jakt. Totalt fick 622 björnar fällas under licensjakten på björn 2022 (502 året innan varav 464 fälldes). När jakten var slut hade 623 björnar fällts och ytterligare en avräknades efter påskjutning. Skadskjutningsfrekvensen är fortsatt låg, troligen en följd av att många markägare fortsatt ställer krav på att jägarna genomfört skjutprovet Björnpasset.

Spillningsinventering av björn under 2022 gjordes från Gävleborg i norr till Stockholms län i söder. Spillningsinventeringen samordnas nationellt av Naturhistoriska Riksmuseet och på länsnivå är det länsstyrelsen som samordnar med hjälp av Svenska Jägareförbundet.

Med jägarnas hjälp kom det in fler prover jämfört med den senaste inventeringen som genomfördes 2017 och förbundet bedömer att inventeringen ska ge ett bra underlag för att kunna bedöma björnstammens storlek. Resultatet kommer att redovisas under 2023. Under 2021 genomfördes inventeringar i Norrbotten vars resultat redovisades 2022. Resultaten visar att björnstammen i Norrbotten fortsätter att öka.

FOTO: MOSTPHOTOS

Lodjur

Beslut om licensjakt 2022 fattades av 12 länsstyrelser och tilldelningen blev 125 lodjur (83 året innan). 107 fälldes och en avräknades efter påskjutning. Inga rapporter om att skadskjutningsfrekvensen skulle vara ett problem vid jakt efter lodjur har inkommit från länsstyrelsernas besiktningspersonal.

Inventeringssäsongen 2021/2022 kvalitetssäkrades 246,5 familjegrupper. Baserat på antalet familjegrupper uppskattas populationen till 1 441 lodjur. Antalet föryngringar ligger långt över miniminivån i flera län vilket resulterade i en tilldelning på 201 lodjur under 2023.

Förbundet har till Naturvårdsverket föreslagit att jakttiden på lodjur ska tidigareläggas med en månad, vilket innebär jaktstart den 1 februari. En sådan förändring skulle öka möjligheterna till effektiv jakt även i de södra landsdelarna. Naturvårdsverket föreslog också sedan att jakttiden skulle ändras men när de nya föreskrifterna om förvaltning av stora rovdjur kom i november 2022 hade man inte ändrat den kritiserade jakttiden för lodjur.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Varg

Efter inledande beslut och flera nya beslut från länsstyrelserna tilldelades 35 vargar vid licensjakten 2022 (28 året innan). I två revir avbröts jakten innan alla tilldelade djur hade fällts. 28 vargar fälldes (27 året innan). Inga rapporter om att skadskjutningsfrekvensen skulle vara ett problem vid jakt efter varg har inkommit från länsstyrelsernas besiktningspersonal.

Senaste inventeringen visade att det fanns 460 vargar plus 2022 års föryngring i Sverige, vilket är långt över den nivå som riksdagen beslutat. Ökad spridning har resulterat i att vargrevir har etablerats i södra Sverige, samtidigt som antalet vargar i mellersta förvaltningsområdet i flera län ökat. Förbundsstyrelsen beslutade att arbetet med att beskriva situationen med vargförvaltningen skulle ges högsta prioritet inför riksdagsvalet 2022. Ett arbete som samordnades inom hela förbundet (läs mer under Opinion). När licensjaktbeslutet för 2023 kom i slutet av 2022 var tilldelningen 75 vargar.

Järv

Antalet järvar har ökat och den skandinaviska populationen uppskattas till 1 019 vuxna järvar som är ett år eller äldre, varav cirka 668 finns i Sverige. I år inventerades 19 fler föryngringar än föregående år i Sverige. Den största delen av järvstammen, närmare bestämt 40 procent, finns i Jämtlands län.

Första gången det blev licensjakt på järv var 2019 i Jämtlands län. Då fälldes ingen järv, mycket beroende på väderförhållandena med djup snö. 2022 blev det åter licensjakt på järv, den här gången var tilldelningen 20 järvar fördelade på sex områden i Jämtland som är kopplade till samebyars sommar- eller vinterbetesmarker. Totalt fälldes 15 järvar under licensjakten som avslutades 31 december.

JAKT PÅ STORA ROVDJUR 2022 (jämfört med året innan)

	Licensjakt	Skyddsjakt	Totalt
Björn	624 (464)	101 (106)	725 (570)
Järv	15 (0)	6 (13)	21 (13)
Lodjur	108 (83)	25 (26)	133 (109)
Varg	28 (27)	13 (24)	41 (51)

Skyddsjakt stora rovdjur

Skyddsjakten på stora rovdjur är i stort sett densamma som tidigare år. En utmaning inför framtiden är de ökande populationerna av varg och lodjur i södra Sverige. Nya metoder för skyddsjakt då snö saknas behöver utvecklas och förbundet satsar stora resurser på utbildning av hundar och jägare för att kunna möta samhällets behov av kompetens och handlingskraft.

Rovdjursrådet

Rovdjursrådet har under året bestått av förbundsstyrelseledamot Mikael Samuelsson, fyra representanter föreslagna av länsföreningarna samt en tjänsteman. Rådet har under året haft nio digitala möten samt stöttat de länsföreningar i syd som fått nyetablering av vargrevir.

Under året har rådet varit delaktig i att ta fram och kommunicera förbundets strategi inför riksdagsvalet, den så kallade vargsatsningen (läs mer under Opinion). Rådet har även deltagit i framtagande av förbundet remissvar rörande Naturvårdsverkets förvaltningsplan för stora rovdjur samt riktlinjer för skyddsjakt. Gunnar Glöersen, som är ordförande i FACE:s arbetsgrupp för stora rovdjur, har via rovdjursrådet varit delaktig i förbundets internationella arbete vars huvudsakliga syfte idag är att få till en process som leder till ändring av skyddsstatus för de stora rovdjuren i EU.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

INVASIVA ARTER

Att förhindra etablering av invasiva främmande arter är en viktig del av miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Sedan 2020 förvaltar Svenska Jägareförbundets arbetsgrupp Invasiva arter alla EU-listade invasiva främmande landlevande ryggradsdjur (däggdjur, fåglar och sköldpaddor) i landet genom ett ramavtal med Naturvårdsverket.

Förutom de EU-listade arterna mårhund, bisam, vattensköldpaddor (Trachemys), nilgås och brun majna gjordes under 2022 på uppdrag av Naturvårdsverket även insatser mot två andra invasiva främmande arter med potential att orsaka stor skada - mink och stenmård. Inga nya invasiva arter upptäcktes i landet under året.

Den fortlöpande förvaltningen går fortsatt bra. Sedan starten har förekomsten av mårhund, bisam och vattensköldpaddor minskats drastiskt inom de förvaltade områdena. Alla vattensköldpaddor och även bruna majnor i det vilda utgörs uteslutande av frisläppta husdjur. Dessa hanteras omgående efter upptäckt, liksom det tiotal nilgäss som landar i landet varje år. Riktad förvaltning av mink utfördes på Holmön utanför Umeå men även i andra prioriterade fågelhäckningsmiljöer, under 2022 på Bullerö i Stockholms skärgård och i den akut hotade fjällgässens häckningsområde i de norrbottniska fjällen. Den relativt nyligen etablerade stenmården förvaltades under 2022 intensivt inom dess mycket begränsade utbredningsområde runt Bromölla i norra Skåne. En stor del av populationen bedöms ha tagits bort ur området och ingen spridning har noterats under året.

Invasiva arter fortsätter som tidigare sitt nära samarbete med nationella och internationella samarbetspartners, särskilt i Sveriges grannländer. Det är Naturvårdsverket, länsstyrelserna, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), BirdLife Sverige, Club 300, Finlands viltcentral, Forststyrelsen (Finland), Ålands Landskapsregering, Danska Naturvårdsverket, Danmarks Jägareförbund, Miljödirektoratet (Norge), Animal and Plant Health Agency (Storbritannien) och Internationella naturvårdsunionen (IUCN).

PROJEKT FJÄLLGÅS

Verksamheten under 2022 bedrevs av Jägareförbundet i samverkan med Nordens Ark och Norrbottens ornitologiska förening. Arbetet finansierades genom Åtgärdsprogrammet och skedde i samråd med länsstyrelsen i Norrbotten. Arbetet är dock helt beroende av de omfattande ideella insatser som görs.

Det generösa bidraget från Vattenfall AB 2021 möjliggjorde att projektet även i år kunde förse utsättningsfåglar med sändare. 62 fjällgäss sattes ut i det vilda fördelat på två utsättningsplatser. Majoriteten av sändarna sattes på utsättningsfåglar i det nya utsättningsområdet på grund av att kunskapen om dessa fåglars förutsättningar är så begränsad. Förhoppningen är att projektet med hjälp av data från sändarförsedda fåglar ska kunna lokalisera eventuella nya rast- och/eller ruggningsplatser utmed gässens flyttväg och se vilka insatser och/eller skydd som eventuellt kan behövas där. Syftet med en ny utsättningsplats är att försöka hjälpa fjällgässen att sprida sig och inta nya häckningsplatser i svenska fjällen. Under 2022 producerade våra avelsanläggningar 55 unga fjällgäss.

Trots dåliga förhållanden, både vädermässigt och avsaknad av gnagartopp, så lyckades fjällgässen producera fler viltfödda ungar än vad vi sett det senaste decenniet. Minst 26 viltfödda ungar sågs under flyttning och övervintring, vilket endast överträffas av 2009 och 2011 sedan projektets start. Riktad rödrävsjakt i fjällgässens kärnområde tros vara en bidragande faktor samt att en stor del av populationen som tidigare bestått av ungfåglar nu kanske börjar komma in i häckningsmogen ålder.

Fjällgäspopulationen har vuxit i antal de senaste åren, mycket tack var projektets stödutsättningar. Dock finns fortfarande ett stort problem med dödlighet under sommarsäsongen, troligtvis kopplad till predation. Den svenska populationen uppskattas idag till 125-140 fåglar.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FJÄLLGÄSS. FOTO: SARAH NORDLINDER

MÄRKNING DYKÄNDER. FOTO: NIKLAS LILJEBÄCK

Medarbetare i Jägareförbundets arbetsgrupp på Invasiva arter avlivade snabbt och effektivt en hel familj med minkar, där honan sågs ta en fjällgåsunge. Detta skedde mitt i fjällgässens häckningsområde. Tacksamhet riktas mot framför allt svenska myndigheter som med sin välvilja, engagemang och professionalitet möjliggjorde en lösning på detta.

Stort intresse från media noterades under året och flera nyhetsinslag på TV samt flera populärvetenskapliga artiklar kan nämnas.

För att skapa förutsättningar för vidare utveckling av projektet skedde en omstrukturering och en ny projektledare anställdes. Denna nya position är en heltid på fjällgås och den tidigare projektledaren fortsätter som vetenskaplig rådgivare.

MARINA DYKÄNDER

Ett forskningsprojekt inleddes 2021 och är ett samarbete mellan Aarhus Universitet i Danmark, Lunds Universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet samt Jägareförbunden i Danmark och Sverige. Arbetet under åren 2021-2022 finansierades av Jægerne Naturfond i Danmark och Svenska Jägareförbundet.

Verksamheten inriktar sig främst på att kartlägga flyttning och övervintringsområden samt häckningsframgång för ejder, svärta och småskrake. Under 2022 har mycket ny kunskap samlats in, men nya frågor tillkommit.

För att kunna spåra hur dessa änder flyttar monterades 2021 så kallade ljusloggers på sammanlagt 100 fåglar. Under 2022 har ett flertal av dessa fåglar kunnat återfångas och data bearbetas för fullt. Denna information kring hur fåglarna rör sig över året är central för framtida förvaltningsplaner. Under de två åren har stora variationer i kläckningsframgång observerats vilket kan användas för att spåra orsaker till varför till exempel ejder minskar i Östersjön

Utöver att de data som samlas in har högt vetenskapligt värde kommer dessa också att användas direkt i arbete kopplat till internationella processer för bevarandet och förvaltningen av dessa arter. Under 2022 har Jägareförbundet varit delaktig i flera internationella möten där den insamlade datan i detta projekt haft stort värde.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

YTTRANDEN OCH UTLÅTANDEN

Svenska Jägareförbundet har på förbunds nivå noterat 10 besvarade remisser enligt sammanställningen nedan. Utöver dessa remisser tillkommer ett mycket stort antal yttranden och utlåtanden som behandlats av personal och länsjaktvårdsföreningar.

Länsstyrelserna översänder flest remisser i frågor som rör exempelvis skyddsjakt, skötselplaner för älg och kronvilt, tillstånd av varierande slag samt frågor rörande skötselplaner vid bildande av naturreservat. Bland övriga instanser som översänt remisser till länsjaktvårdsföreningarna finns bland annat Trafikverket, regionala myndigheter och kommuner.

Remiss från	Angående
Justitiedepartementet	Remiss promemorian "Fler vapendelar i Jaktvapengarderoben"
Naturvårdsverket	Naturvårdsverkets beslut om licensjakt på gråsäl och knobbsäl samt Naturvårdsverkets beslut om skyddsjakt på vikare
Näringsdepartementet	Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning
Finansdepartementet	Remiss av betänkandet Tullverkets befogenheter i en ny tid (SOU 2022:48)
Naturvårdsverket	Remiss av förslag till föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt, kapitel om avlivning av vilt vid eftersök
Trafikverket	Redogörelse för utvecklingen av viltolyckor
Naturvårdsverket	Nationell förvaltningsplan stora rovdjur
Naturvårdsverket	Remiss av förslag till ändringar i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:10) om jägarexamen
Jordbruksverket	Förslag till ändringar i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:89) om handel och andra åtgärder med exemplar av vilt levande djur- och växtarter som behöver skydd
Justitiedepartementet	Remiss av betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62)

SMÅSKALIG FÖRSÄLJNING AV VILDSVINSKÖTT

Svenska Jägareförbundet och Lantbrukarnas riksförbund tog våren 2018 initiativ till en hemställan för att förenkla försäljningen av vildsvinskött. Regeringen hörsammade behovet och Livsmedelsverket gavs i uppdrag att presentera ett förslag på regelverk och villkor för en sådan försäljning.

Under utredningens gång har Jägareförbundet haft en aktiv roll att i samverkan med, och med inbjudan av, utredaren delta på olika workshops och seminarier. Förbundet har bistått utredaren med praktisk kunskap kring jakt efter vildsvin samt analyser av hur jägarkåren skulle reagera på olika typer av regelverk. Syftet med förslaget var att trösklarna för jägarna att sälja kött inte ska upplevas för höga för att förenklingen verkligen ska få reell effekt.

I slutet av 2019 presenterades ett förslag som remissbehandlats av de olika intressenterna i frågan och därefter har ett färdigt utredningsförslag presenterats för regeringen. Något beslut om nytt regelverk har inte fattats men förbundet har under året arbetat med att förbereda ett material som kan möta behovet när beslutet väl tas.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

SKYDDSJAKT

Jägareförbundet samverkar med myndigheter och organisationer vad gäller skyddsjakt och skadeförebyggande åtgärder, till exempel Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Lantbrukarnas riksförbund, länsstyrelserna, Polismyndigheten och Viltskadecenter.

Skyddsjakt är idag ett tämligen vitt begrepp som omfattar olika åtgärder för att förhindra skador inom jordbruk, djurhållning, skogsbruk, vägtrafik och på fastigheter. Insatserna berör en mängd olika arter i en rad olika situationer och rör inte bara stora rovdjur. Det kan gälla grävling under ett bostadshus, gäss på badstränder eller i jordbruksgrödor, älg och rådjur i villabebyggelse, olämpliga bäverfördämningar, kron- och älgskador på skog, stora fåglar som skadar gröda till exempel tranor och svanar som dels äter men också skadar genom att lyfta eller landa, eller vildsvinsskador i jordbruk och anläggningar.

Rådgivningen kan gälla enskilda skyddsjaktsbeslut eller allmänna skyddsjaktsbestämmelser. Ofta är rådgivningen också förknippad med råd om hur skador kan förebyggas. Jägareförbundet konstaterar att det på flera håll i landet fattas beslut om skyddsjakt på arter som i dagsläget inte är möjliga att jaga på annat sätt, till exempel vitkindad gås och skarv. Antalet beslut som myndigheterna tvingas fatta är ofta många och omfattande och för att effektivisera myndigheternas arbete har man i flera län skapat formella överenskommelser med förbundet gällande remittering av skyddsjaktsbeslut.

De nya möjligheterna under året att på "enskilda initiativ" skyddsjaga sångsvan, vitkindad gås samt skarv har tagits emot väl och avskjutningen av samtliga arter har ökat. Det finns fortfarande oklarheter i tolkningar och tillämpningar men förbundet jobbar tillsammans med myndigheterna för att klarlägga läget och hitta en praxis. Rådgivningen har varit omfattande och mycket arbete har lagts på att ena och rättssäkra vår rådgivning i den mån det är möjligt.

Ett återkommande problem under året har varit de väldigt generella skyddsjaktsbesluten på främst dovvilt. En allmän skyddsjakt på många individer över stora områden utan att veta om det är en skadegörande individ man skjuter är oklart ur ett juridiskt perspektiv. Dessutom tillåts okonventionella jaktmedel, som kan stå i strid med Bernkonventionen, samt frikostiga jakttider både vad avser årstid och tid på dygnet. Denna typ av generella skyddsjakter används i begränsad omfattning av jägarna.

När det gäller skyddsjakt på stora rovdjur, se under rubriken Rovdjur.

FOTO: NIKLAS LILJEBÄCK

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

JAKTHUND

Att bevara och främja jakt med lös hund är den strategiskt viktigaste frågan för Jägareförbundets hundverksamhet. Under året har arbete genomförts för att ta fram en ny ansökan som ska lämnas in till Institutet för språk och folkminnen om att löshundsjakten ska klassas som ett internationellt immateriellt kulturarv enligt Unesco.

Pandemin har satt sina spår för den fysiska verksamheten. Den årliga träffen med jakthundsklubbarna på Öster Malma under mars fick åter genomföras digitalt via Teams. Jägareförbundets engagemang i Svenska Kennelklubbens jakthundskommitté har också under första halvan av året genomförts via digitala möten. Dock har det under hösten åter börjat kunna genomföras fysiska möten och hundutbildningar.

FOTO: MOSTPHOTOS

Ett nytt avtal har upprättats med Almunge Hundcenter AB och både Svenska Kennelklubben och Svenska Jägareförbundet har godkänt anläggningen för test på björn och vildsvin. Förbundet har också ett avtal med Junsele djurpark för test på björn. SKK:s Jakthundskommitté och Jägareförbundet ska också utreda om anlagstest på björn i framtiden kan stambokföras.

Lydnad och SM i eftersök

Årsstämman i Kalmar 2022 hade två olika motioner som berörde hund och som beslutades att bifallas. Den ena ska utreda förutsättningarna för en egen utbildning då det gäller lydnessdressyr. Den andra motionen beslutade att ta fram ett koncept för genomförande av SM i eftersök på Öster Malma. En arbetsgrupp utsågs som gjorde bedömningen att 2023 ska vara ett planeringsår och att 2024 ska vara första året för SM.

Svenska Jägareförbundet har sedan 90-talet utbildat jakthundar i grunddressyr genom en enhetlig nationell grundlydnadsutbildning under namnet ”De fyra lätta stegen”. Organisationen har fungerat bra, dock inte i de norra delarna av landet. Problemet i norr har varit att det endast funnits en instruktör samt att det har upplevts att reglerna för att utbilda nya instruktörer har varit för hårda. Det har bland annat inneburit allt för höga kostnader och detta ses åter över för en framtida bedömning av en gemensam utbildning.

Nationella hundgruppen

Svenska Jägareförbundets hundverksamhet leds av Nationella hundgruppen som består av en nationellt sammanhållande, en ansvarig i varje region samt en representant från förbundsstyrelsen och en eftersöks- och kommunikationssamordnare. De regionalt ansvariga har kontakten med länsansvariga för hund samt instruktörer inom varje region.

En kommunikationsplan har tagits fram i syfte att kunna informera och kommunicera ut mot förbundets medlemmar och förtroendevalda. Hemsidan har under året också förbättrats och idag är det lättare att hitta artiklar och information om hund på den nationella hemsidan.

God etik

Jägareförbundets jakthundsverksamhet ska präglas av god etik. Hunden är oftast en förutsättning för en väl genomförd jakt och ovärderlig vid eftersökssituationer. Hunden ska användas med omdöme och eftertanke och behandlas som en god jaktkamrat. Varje jaktbar art har regler för när, var och hur de är lovliga. Därför har också användningen av våra olika typer av jakthundar regler som grundar sig på viltets biologi. Självklart måste jägare inför varje jakt med hund ta ansvar utöver dessa regler. Det är en mycket viktig del som det har arbetats mycket med under året.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

ARBETSGRUPPER

Jägareförbundets tjänstemän deltar regelbundet i arbetsgrupper, referensgrupper och expertpaneler både nationellt och internationellt. Förbundet har bland annat deltagit i följande sammanhang under 2022:

- IUCN Nationalkommitté
- Wetlands International
- IUCN Goose Specialist Group
- IUCN Species Survival Commission, Invasive Species Specialist Group
- IUCN arbetsgrupp rörande informationsinsats om invasiva främmande arter
- IUCN Sustainable Use and Livelihoods Expert Group
- AEWA European Goose Management Platform
- Ringmärkarnämnden
- Våtmarksfondens forskningsgrupp
- Referensgruppen för länsstyrelsernas IT-portal älgdata
- FACE Agri Landuse Expert Group
- FACE Bird Expert Meetings
- FACE CIC Technical Group on ASF
- FACE Ammunition Working Group
- FACE Large Carnivore Working Group
- FACE Firearms Working Group
- FACE Legal Working Group
- HELCOM State & Conservation
- HELCOM MAMA (MArine MAMmals)
- Commission Dialogue on Large Carnivores
- Nationella viltolycksrådet
- SKK jakthundskommitté
- Nationella klövwiltsrådet, Naturvårdsverket
- Nationella rovdjursrådet, Naturvårdsverket
- Storfågelforum, Naturvårdsverket
- Waterfowlers network
- Naturvårdsverkets vetenskapliga kommitté för viltforskning (Viltkommittén)
- Arbetsgrupp Chronic Wasting Disease
- Arbetsgrupp Afrikansk svinpest
- SLU:s strategigrupp för Skogsfakulteten

GÄSTFÖRELÄSNINGAR PÅ UNIVERSITET

Under 2022 har Jägareförbundets personal föreläst om viltbiologi, viltvård och bevarande, viltövervakning, praktisk viltförvaltning, vilt och skog, viltsjukdomar, etik och djurskydd, invasiva främmande arter samt viltforskning. De lärosäten som besökts är Linnéuniversitetet, SLU Grimsö, SLU Ultuna, SLU Umeå, Stockholms universitet, Umeå universitet och Högskolan i Innlandet (Norge). Personalen har även föreläst för studenter från skogsmästarprogrammet på SLU som besökt Öster Malma.

BLY I AMMUNITION

Förbundet arbetar sedan lång tid tillbaka med att minimera hälso- och miljöeffekter av bly i ammunition, både nationellt och internationellt. Viltköttets status som värdefull resurs och nyttigt livsmedel är av central betydelse för förbundet. Förbundet har sammanfattat kunskapsläget om miljö- och hälsoeffekter av bly i ammunition på en speciell portal på hemsidan. Där finns även beskrivningar av hur man skär rent, ammunitionsalternativ och hur man väljer blyfri ammunition.

Under 2021 beslutades inom EU om ett förbud mot användning av blyhagel i våtmarker, ett förbud som trädde i kraft 16 februari 2023 i Sverige. De nya EU-reglerna förbjuder allt skytte (såväl jakt som målskytte) med blyhagel i och 100 meter kring våtmarker i enlighet med EU:s definition. Enligt ordalydelsen så kan i teorin i princip allt vatten oavsett storlek, såväl naturligt eller konstgjort, permanent eller tillfälligt, att omfattas av EU:s våtmarksbegrepp.

I samband med det stundande blyhagelförbudet har Jägareförbundet arbetat intensivt för att få information från ansvariga myndigheter kring hur reglerna ska tolkas samt informera jägare och skjutbanor runt om i landet.

KOMMUNIKATION

I kommunikationsavdelningen ingår Svensk Jakt, information, webb, ungdom/integration, Viltmat, Jakt för alla och JAQT. Målen i verksamhetsplanen, samt de strategiska målen, bildar basen för allt arbete. Därtill sker ett omfattande arbete för att kommunicera fakta samt förbundets insatser och åsikter. I stort sett alla anställda och förtroendevalda har i olika omfattning kommunikationsansvar och uppgifter, både kopplat mot medlemmar och samhället.

Kommunikationsinsatserna har bidragit till att tydliggöra förbundets ståndpunkter, förklarat vad jakt är, samt stärkt kunskapen och medvetandet om förbundet hos jägare, allmänhet, politiker, samt tjänstemän på myndigheter. Intentionerna för en utvecklad kommunikation i Jakten på framtiden 2024 syns allt mer i organisationen. Arbetet fortskrider under 2023.

Arbetet under 2022 har bland annat innefattat:

- Omfattande arbete för att påverka vargförvaltningen, samt arbetet i Renmarksutredningen
  - Ett stort antal uttalanden och artiklar i olika ämnen har publicerats i egna kanaler.
  - Den upplevda medlems- och samhällsnyttan har stärkts.
  - Nyhetsbrev producerats och distribuerats.
  - Stöd getts till personal och förtroendevalda inför kontakter med media.
  - Viltmatsprojekt som rör gås, vildsvin samt rekorningar har slutförts.
  - Debatterat i media för att skapa opinion för Jägareförbundets frågor och ståndpunkter.
  - Delar av webben har byggts om med anledning av de nya upphandlade uppdragen.
  - Ökad närvaro och mer material på sociala medier.
  - Arbete med att utreda och föreslå förbättringar för interninformation.
- * Nya webbavdelningar har publicerats för att bättre och tydligare visa upp förbundets arbete inom olika frågor, exempelvis för säkerhet i jakten.
- * Synlighet i nya sammanhang, exempelvis Sommarpratarna i P1 och Språket i P1.

PUBLICITET

Antalet artiklar om Svenska Jägareförbundet är många och under 2022 publicerades över 1 500 artiklar i olika medier där förbundet nämns. Antalet artiklar blir dock ett allt mer trubbigt verktyg för att mäta synligheten av förbundets verksamhet, eftersom engagemang via sociala medier inte mäts. Sveriges Radio, Aftonbladet och Expressen är de som omnämner Jägareförbundet mest.

SOCIALA MEDIER

Sociala medier får en allt viktigare roll för att nå ut till jägare och allmänhet. Jägareförbundet använder frekvent Facebook, drygt 37 500 gillar (+2 500), Instagram, närmare 30 000 följare (+1 500) och Youtube, 8 900 prenumeranter (+700).

ALMEDALEN

Under Almedalsveckan på Gotland brukar Jägareförbundet ge information om jakt och viltvård till alla besökare, samt mer ämnesorienterat till tjänstemän och politiker. 2021 ställdes Almedalsveckan in på grund av pandemin men 2022 var Jägareförbundet på plats igen och anordnade bland annat ett seminarium om jaktens samhällsnytta och en politikerdebatt där älg, fjälljaksfrågan och varg stod i fokus. Både seminariet och debatten filmades.

KOMMUNIKATION

HEMSIDAN

Hemsidan är en av Svenska Jägareförbundets absolut viktigaste kanaler för att kommunicera och interagera med allmänhet och jägare. Innehållet på förbundets webbplats består av information om förbundet, personal, jakt, regler, upphandlade uppdrag, nyheter, vilt, med mera. Länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar har egna hemsidor, främst med information om den lokala verksamheten. Föreningsinformation och innehåll som hör till de upphandlade uppdragen är tydligt åtskilda på sajten.

Under 2022 har fokus lagts på att skapa innehåll och information om Jägareförbundets verksamhet. Dessutom har bland annat en större uppdatering av tjänsten Webbjaktskolan skett, en digital möjlighet att förmedla kunskap om skottverkan på rådjur. En ny webbavdelning för Viltmat lanserades i början av året, likaså en ny avdelning för Fjälljakten och Säkrare Jakt. Arbetet har fortgått med att utveckla inloggning för medlemmar på Mina sidor och Svensk Jakt samt presentation av Svenska Jägareförbundets kurser på webben.

1,6 miljoner besökare

Jägareförbundets webbplats nådde under 2022 1,6 miljoner unika besökare som gjorde över 2,9 miljoner besök med mer än 18 miljoner sidvisningar. När det gäller åldersfördelningen är det en markant ökning bland besökarna i åldersspannet 35-54 år. Andelen besökare i den åldern är nu 41 procent av alla besökare, jämfört med 29 procent 2021. Antalet besökare som surfar på mobil ligger rätt konstant på 75 procent medan drygt 22 procent surfar från dator.

Årets sju mest besökta avdelningar:

1. Jakttiderna	4,7 miljoner sidvisningar (Mest sökta viltart är rådjur tätt följt av dovhjort).
2. Vilt och Vetande	1,3 miljoner sidvisningar (Ålg, rådjur, rödrev och grävling är populärast)
3. Kurser	801 000 sidvisningar
4. Medlem	745 000 sidvisningar
5. Skytte	694 000 sidvisningar
6. Hund	649 000 sidvisningar
7. Jägarexamen	579 000 sidvisningar

Mest besökta läns-hemsidor:

1. Jägareförbundet Stockholm	177 000 sidvisningar
2. Jägareförbundet V Götaland Väst	148 000 sidvisningar
3. Jägareförbundet Jönköping	137 000 sidvisningar

FOTO: MADELINE LEVANDER

FOTO: RICKARD LEVANDER

KOMMUNIKATION

VILTAPPEN

Under 2022 sökte och fick förbundet 400 000 kronor i projektmedel av Svenskt Friluftsliv för att kunna uppdatera Viltappen. Viltappen är en mycket populär app där man kan läsa om djur, jämföra spår och spillning, lyssna på läten från svenska däggdjur och fåglar.

Appen som lanserades 2012 har haft över 100 000 nedladdningar men inte utvecklats mycket på tio år. Trots det används den frekvent av en bred allmänhet samt skolor och förskolor. Under 2022 påbörjades därför ett omfattande arbete för att ge appen modernare design, nya funktioner och en bättre och säkrare plattform. Nylansering av Viltappen beräknas ske under första kvartalet 2023.

PODDEN

I februari 2022 startade Jägareförbundet en podd. Det första avsnittet handlade om Sveriges nationalvilt, älgan. Det andra om det viktiga ämnet etik och säkerhet vid jakt. Därefter har vargen, vildsvin, jakthunden, fjälljakten, fältvilt och säl avhandlats.

Podden bygger på den stora kunskapsbank som finns samlad inom Jägareförbundets organisation kring allt som rör djur, natur och jakt. Svenska Jägareförbundet ser podden som en möjlighet att nå ut med kunskap även utanför jägarkåren.

VILTMAT

Den höga acceptansen för jakt är delvis kopplad till tillvaratagandet av ett närproducerat livsmedel. Därför är det också viktigt att jägare lyfter fram och delar med sig av viltköttet, som är klimatsmart och bra för hälsan - två viktiga egenskaper enligt svenska folket.

Viltkött är en produkt som gör det möjligt för jägare att synas i sammanhang där de normalt inte verkar. Hela organisationen, från lokal till nationell nivå, visar upp viltmat i olika sammanhang eftersom det visar på betydelsen av jakt i ett samhälle där tekniken tilltar i våra liv och längtan efter det naturliga ökar. Enligt en SIFO-undersökning äter 80 procent av den svenska befolkningen viltkött minst en gång per år.

Mycket av allmänhetens inspiration till mat och recept hämtas främst från sociala medier och webb, därför sprider förbundet recept och tips på viltmat.jagareforbundet.se som sedan delas på Facebook och Instagram.

Ett lyckat viltmatprojekt med medel från Jordbruksverket slutrapporterades under 2022. Där har vildsvin och gås lyfts med hjälp av kändiskockar, kostchefer, forskare, bloggare med flera.

Jägareförbundet producerade 2020 en viltkokbok som fortsatt varit efterfrågad under 2022. Ett ytterligare steg i att nå ut med inspiration kring viltkött.

Förbundet har även fortsatt hjälpa kommuner och skolkök med information när de arrangerat temadagar med viltkött på menyn. Informationsblad, bordsryttare med mera finns lättillgängligt att fritt disponera från webben. Dessutom har flera lyckade aktiviteter på krets- och länsnivå runtom i Sverige gett viltkött till kommuners storkök.

KOMMUNIKATION

OPINION

Tålamodet är slut

Förbundsstyrelsen beslutade att arbetet med att beskriva situationen med den havererade vargförvaltningen för beslutsfattare skulle ges högsta prioritet inför riksdagsvalet 2022. Ett arbete som samordnades inom hela förbundet. Informationsmöten hölls bland annat med beslutsfattare och manifestationer under parollen att "Tålamodet är slut".

Under en politikerutfrågning vid jaktmässan Swedish Game Fair gavs respektive parti möjlighet att beskriva vad de hade för mål med vargförvaltningen. Detta arbete fortsatte under Almedalsveckan. Den 30 augusti överlämnade Svenska Jägareförbundet, tillsammans med bland annat Lantbrukarnas riksförbund, Svenska Kennelklubben, Sveriges Jordägareförbund, Jägarnas riksförbund och Sveriges jägare en budkavle till landsbygdsministern och till företrädare för alla riksdagspartier.

FACE-kampanj

Under 2022 startade FACE en kampanj med bland annat en namninsamling bland Europas jägare. Svenska Jägareförbundet är en del av denna kampanj och uppmanade svenska jägare att skriva på genom information på hemsidan och mail till medlemmarna. Kampanjen är ett svar på det ökade antalet problem för Europas jägare som "kommer från Bryssel". Kampanjens syfte är att lyfta fram och lösa dessa problem, att vända den trend som bara söker efter fel med jakten mot att i stället sprida insikt om jaktens värde för den biologiska mångfalden och för dess enande av kulturer runtom i Europa. Namninsamlingen pågår till 6 juni 2023. Mer om kampanjen går att läsa på <https://signforhunting.com/sv/>

Bevara fjälljakten

Bevara Fjälljakten har fått en egen logotyp. Det huvudsakliga målet är att skapa kännedom och kunskap om utredningen av renkötsellagstiftningen (Renmarkskommittén) samt opinionsbilda och påverka politiker att besluta i den riktning Jägareförbundet står för.

Jakt och fiske på statens mark ska:

- Upplåtas av staten, inte av en yrkesgrupp.
- Vara enkel att få tillgång till.
- Innehålla samma regler för alla som bor i Sverige.
- Inte splittra samhället.
- Bygga på framtida lösningar - inte historien.

Forum älgjakten

Svenska Jägareförbundet har både lokalt och nationellt fått många synpunkter kring älgstammens utveckling. Jägarna är oroliga och vill ha en stabil älgstam. Jägareförbundet är inte nöjd med utvecklingen och kommer därför att samråda internt inom förbundet med något som döpts till Forum älgjakten. Där vill förbundet fånga upp medlemmarnas synpunkter från hela landet. Tanken bakom Forum älgjakten är att få ett underifrån och upp-perspektiv på hur jägarna upplever situationen och vilka lösningar de vill se. Satsningen inleddes under 2022 och kommer att fortsätta under 2023.

KOMMUNIKATION

281 030 jaktkortslösare, 8,2 % kvinnor (23 108 st)

Nationellt JAQT-möte på Öster Malma i juni 2022.

FOTO: THERESE GUSTAFSSON

KVINNOR I JAKTEN

Antalet kvinnor som jagar ökar eller är stabilt i alla kategorier - mätt i kvinnor som är jaktkortslösare, medlemmar i Jägareförbundet samt i kvinnornas andel och antal på alla förtroendenivåer. Detta gäller såväl i jaktvårdskretsarnas styrelser som i länsjaktvårdsföreningarnas styrelser. Kvinnor som ordförande i jaktvårdskretsar och i länsjaktvårdsföreningar visar också en stabil trend.

Jägareförbundet arbetar bland annat med verktyget JAQT i sitt genusarbete (Svenska Jägareförbundets nätverk för kvinnor). Nätverkets mål ligger i linje med Jägareförbundets strategiska mål och syftar till att öka antalet jagande kvinnor, öka antalet kvinnliga medlemmar och få fler kvinnor som ledare och förtroendevalda i förbundet.

I juni 2022 genomfördes en nationell JAQT-konferens på Öster Malma med JAQT-ansvariga från 14 län och regionala samordnare och personal. Det har också varit två digitala avstämningsmöten med regionala JAQT-samordnare och ansvarig personal.

Nätverken fungerar också som rekryteringsbas av förtroendevalda till Jägareförbundets styrelser på olika nivåer. Det målstyrda arbetet inom JAQT i länen har lett till att antalet och andelen kvinnor i förbundet ökar och att kvinnor tar på sig uppdrag i styrelser. JAQT är en del av organisationen på läns- eller krets nivå.

För att både ta del av och bidra till forskningen och kunskapsutvecklingen angående genusperspektiv i jakten sker samarbete med olika universitet, myndigheter och organisationer såsom Sveriges Lantbruksuniversitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linköpings universitet, Göteborgs universitet, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Polismyndigheten, Forsvarsmakten, Studieförbundet, Svenska Kennelklubbens jakthundklubbar samt med nordiska och europeiska jägarförbund.

KOMMUNIKATION

Kvinnor som jagar och genusperspektiv i jakten ger fortsatt positiv genomslagskraft i både riks- och länsmedia. JAQT-nätverken har ställt upp med service till länsmedia. Ett 40-tal journalister, studenter och forskare har fått faktaunderlag och medieservice på riksnivå. Det har varit både nationella och regionala inslag.

2022 utgjorde antalet kvinnor 25,6 procent (2 122 stycken) av de godkända provtagarna för jägarexamen (teoriprovet). Trenden är stabil när det gäller kvinnor som tar jägarexamen.

Andelen kvinnor av jaktkortslösarna var 8,2 procent under 2022 (31 december) vilket motsvarade 23 108 kvinnor (+218 från 2021). 1996/1997 var andelen kvinnor i jägarkåren 3,7 procent (11 300).

Av Svenska Jägareförbundets medlemmar var 10,2 procent kvinnor, vilket motsvarade 15 761 kvinnor (+402 från 2021).

I förbundsstyrelsen var andelen kvinnliga ledamöter 30 procent (30 procent 2021).

I styrelserna för landets 22 länsjaktvårdsföreningar var andelen kvinnor som var ledamöter 20,9 procent (49 kvinnor). Tre ordförande i länsjaktvårdsföreningarna var kvinnor.

I styrelserna för jaktvårdskretsarna var andelen kvinnor som var ledamöter 14 procent (359 kvinnor). 27 ordförande i jaktvårdskretsarna var kvinnor under 2022.

UNGDOM

2022 har ungdomsmedlemmarna (18-25 år) i Jägareförbundet stått för 4,2 procent av det totala antalet medlemmar. Det är en oförändrad siffra jämfört med 2021. 2022 togs en ny målsiffra fram att antalet ungdomsmedlemmar ska öka med 3 procent till 2024.

Under det gångna året har de intressebase-erade nätverken Unga Jägare, samt övrig ungdomsverksamhet i förbundet, kommit igång igen med många aktiviteter efter pandemin som varit. Det har genomförts ungdomsläger, nybörjarjakter, ungdomsjakter, fadderjakter, skyttedagar, med mera.

Efter ett treårigt uppehåll, på grund av pandemin, kunde en fysisk nationell ungdomskonferens arrangeras i november 2022 på Öster Malma. På konferensen deltog representanter från 15 av 22 län.

Den nya ledarskapsutbildningen, som bland annat ska ha inriktningen ungdomsledarskap, ligger fortsatt på is.

Efter lanseringen av den populära digitala utbildningen ”Lockjakt på räv” 2021 i förbundets utbildningsplattform Coursio, erbjöds alla ungdomsmedlemmar under 2022 den digitala kursen ”Stycka klövvilt”.

JAKT FÖR ALLA – TILLGÄNGLIGHET

Pandemin och brist på resurser har satt tillbaka verksamheten något men genom initiativ av engagerade medlemmar drivs frågan vidare med namnet ”Jakten för alla”. Verksamhet pågår i ett flertal län där särskilt länsföreningen i Gävleborg går i täten. Målsättningen är att under 2023 samla de intresserade för att komma igång med verksamheten över hela landet igen.

FOTO: MADELEINE LEWANDER

KOMMUNIKATION

SVENSK JAKT

Redaktionen har bestått av sju fast anställda journalister. Därutöver är ett flertal frilansande medarbetare i olika grad knutna till tidningen.

2022 har Svensk Jakt fortsatt satsat på ämnen som läsarna redan uppskattar och efterfrågar i läsarundersökningar: spännande jaktreportage med olika vilt, skilda jaktformer och från alla delar av landet, vapen & skytte, tester, viltvård, hund, jägartips, forskning, viltmat, jaktpolitik, jaktkultur och jakthistoria, troféartiklar och opinionsmaterial.

Svensk Jakt har även under 2022 avsatt resurser och utrymme för grävande och granskande jaktjournalistik med ett flertal avslöjanden vilka uppmärksammats av både läsare, makthavare och andra medier.

2022 var också ett valår, vilket avspeglades i Svensk Jakts spalter med en noggrann genomgång av den gångna mandatperiodens viktigaste jaktpolitiska beslut - samt Svensk Jakts stora partiledarenkät. Där fick de åtta partiledarna svara på tolv aktuella jaktpolitiska frågor.

Svensk Jakt befäster också sin position som den i särklass viktigaste plattformen för jaktdebatt i Sverige. Totalt publicerades i print och digitalt 150 debattartiklar under året.

Svensk Jakt – papperstidningen

Svensk Jakt har under 2022 utgivit tolv nummer, varav ett dubbelnummer, omfattande totalt 1 212 sidor.

Tidningens TS-kontrollerade upplaga var 119 200 (juli 2021-juni 2022), en minskning med 700 ex/nummer jämfört med TS-mätningen 2020-2021.

Svensk Jakts räckvidd var i Orvesto Konsuments senaste mätning (2022:2) 255 000 läsare. Det är en minskning med 3 000 (-1,1 procent) jämfört med samma mätning föregående år. Räckvidden för enbart print var 188 000 (+0,5 procent jämfört med 2021) och enbart digitalt 78 000 (-1,3 procent).

svenskjakt.se

2022 publicerades sammanlagt 1 548 artiklar på svenskjakt.se. Totalt hade sajten 9 448 881 besök av 2 724 395 besökare. Antalet sidvisningar var 16 500 000. Jämfört med föregående år (2021) minskade antalet besök med 4,8 procent, antalet besökare minskade med 7,6 procent och antalet sidvisningar minskade med 11,4 procent.

Av besöken gjordes 79 procent med mobil (föregående år 74 procent), 13 procent med dator (19) och 8 procent med läsplatta (7). Antalet besök av mobilanvändare är på samma nivå som under 2021 och 2020, däremot minskar antalet datoranvändare markant.

Under 2022 publicerades på svenskjakt.se 458 artiklar bakom inloggning, så kallade premiumartiklar. Det innebär att cirka 30 procent av materialet som publiceras på tidningens hemsida är förbehållet läsare med medlemskap som inkluderar Svensk Jakt.

Per 2022-12-31 hade 52 000 medlemmar loggat in på svenskjakt.se, en ökning med 6 240 jämfört med föregående årsskifte.

Under 2022 har på svenskjakt.se publicerats totalt 346 artiklar som taggats med ”Jägareförbundet” och därmed på något sätt handlar om förbundets verksamhet.

Medlemmar med Svensk Jakt

Per 2022-12-31 hade 79,6 procent av Jägareförbundets totala medlemskår ett medlemskap som inkluderar Svensk Jakt. Vid samma tidpunkt 2021 var andelen 77,5 procent. Bland länsjaktvårdsföreningarna har Jägareförbundet Kalmar län högst andel medlemmar med Svensk Jakt, 84 procent. Lägst andel återfinns i Västerbotten med 73,6 procent.

KOMMUNIKATION

Före årsskiftet 2022-2023 genomfördes en kampanj som riktades till de cirka 35 000 som valt medlemskap utan Svensk Jakt. Ett erbjudande om att för 99 kronor under våren 2023 uppgradera medlemskapet till att inkludera Svensk Jakt. Knappt 17 procent av dessa - 6 000 medlemmar - valde att anta erbjudandet.

Svensk Jakts app

Appen hade vid årsskiftet cirka 59 000 aktiva användare (föregående år var siffran 41 200, en ökning med 44 procent).

Appanvändarna är våra mest hängivna läsare. De besöker svenskjakt.se oftare än andra, de stannar kvar längre på sajten och de läser fler sidor vid varje besök.

Appanvändarna stod för 8,2 miljoner sidvisningar, nästan hälften av det totala antalet sidvisningar, och 1,94 miljoner besök.

Medelbesökaren på svenskjakt.se läser i genomsnitt 1,75 sidor per besök och stannar på sajten 1 minut och 4 sekunder, medan appanvändarna i genomsnitt läser 4,2 sidor per besök och stannar på sajten i medeltal 1 minuter och 37 sekunder.

Annonsförsäljning

Den totala annonsintäkten 2022 uppgick till 11,98 miljoner kronor, en ökning med 2,3 procent jämfört med 2021. Annonsintäkterna för den tryckta tidningen uppgick till 10,73 miljoner kronor, för svenskjakt.se 1,25 miljoner kronor.

INTRESSEBEVAKNING

Kontakter med beslutsfattare

Under året har förbundet representerats på möten och arbetsgrupper i EU:s institutioner och myndigheter samt inom ramen för internationella avtal samt i samarbetet med andra jakt- och intresseorganisationer.

I september hölls allmänna val. Det fanns hos folkvalda ett stort och växande intresse för de jaktpolitiska frågorna. Förbundet hade under året löpande kontakter med alla riksdagspartier och vi uppfattar att de flesta partier valde att föra fram sina ambitioner i jaktfrågorna.

Förbundet var i kontakt med regeringen inom ramen för förberedelserna inför det svenska EU-ordförandeskapet under första halvåret 2023, i synnerhet i fråga om möjligheten till en översyn av det strikta artskyddet för rovdjuren.

Fjälljakten

Fjällfrågan fortsätter att engagera och Renmarkskommitténs arbete är centrum i diskussionen. Förbundet skickade tillsammans med Sportfiskarna och Lantbrukarnas riksförbund in en hemställan till regeringen under senhösten med förhoppning att regeringen ska se över kommitténs arbete och direktiv. Frågan är yttersta vikt för medlemmarna och skapar diskussion och engagemang över hela landet.

EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 och jakt och fiske i nya skyddade områden

Förbundet har ingått i dialog med beslutsfattare om vilka områden som ska ingå i de skyddade områdena (30 procent av territoriet) och de strikt skyddade områdena (10 procent) samt om principerna för hur dessa områden ska kunna nyttjas och vilken samverkan som kommer att krävas för en framgångsrik implementering.

Förslag på ny EU-restaureringslag

Kommissionen har lagt ett ambitiöst förslag om att alla ekosystem ska vara i gott skick till 2050, med mätbara resultat till 2030 (minst 20 procent ska ha uppnåtts). Förslaget bygger på befintlig miljölagsstiftning men inkluderar även nya områden med bindande mål. Förbundet har diskuterat med beslutsfattare om både möjligheter med förslaget - till exempel för småvilt i jordbrukslandskapet och vattenfåglar i våtmarker där tydliga mål finns för hur deras livsmiljö ska förbättras - samt eventuella risker - som mer kompetensöverföring till EU-nivån i fråga om förvaltning av skogslandskapet.

Rovdjursförvaltning

Långsiktigt är huvudmålet att få till stånd en flytt av vargen i art- och habitatdirektivets bilagor, från strikt skyddad till förvaltningsbar. Detta för att få till stånd en flexibel och välfungerande förvaltning av en vargstam med en betydligt lägre numerär. En stor framgång under året var antagandet i Europaparlamentet i november av en resolution om rovdjur som uppmanar kommissionen att så snart som möjligt ändra skyddsstatusen på arter som uppnått gynnsam bevarandestatus - vargen nämns specifikt. Förbundet hade innan omröstningen flera konstruktiva samtal med politiker i Bryssel för att få en större förståelse för behovet av en mer flexibel implementering av EU:s naturvårdslagstiftning, i synnerhet vad gäller rovdjurspolitiken. Resolutionen som antogs återspeglar väl förbundets krav.

Bly i ammunition

Det av EU beslutade förbudet mot blyhagel över våtmarker och dess införande under senvintern 2023 är en aktuell och engagerande fråga. Definitionen av våtmark är enligt beslutet problematiskt liksom att principen om att den enskilde ska anses vara oskyldig tills annat bevisas till synes frångås. Frågan om just detta och den fortsatta diskussionen kring bly i jaktammunition kommer att engagera förbundet under lång tid framöver.

JURIDIK

Information och stöd

Förbundet har under 2022 fortsatt engagera sig i ett par principfall i syfte att stärka jakten, jägarna och ge medlemmar stöd i viktiga frågor för ett större antal jägare och medlemmar. Under året har frågor rörande skydds jakt på dovvilt samt buller på skjutbanor tillkommit medan frågor rörande vapen avslutats med positivt resultat.

Förbundet har lämnat juridisk information till allmänheten, myndigheter, medlemmar samt juridiskt stöd till organisationen i allehanda juridiska frågor. De jaktjuridiska frågor som varit vanligast förekommande är frågor om vapenlicenser, frågor kring viltvårdsområden och älgskötselområden, användning av hundar och motorfordon i samband med jakt, användning av mörkersikten vid jakt samt jakträttsavtal.

FOTO: HUBERT ELMING/MOSTPHOTOS

Avtal

Två olika avtalsprocesser har fortsatt dominerat under året och krävt stora insatser. Förlikningsavtal har ingåtts med tidigare leverantör av det nya medlemssystemet och nytt avtal har ingåtts med ny leverantör. Dessutom har upphandlingarna av delar av den verksamhet som förbundet tidigare erhållit bidrag för avslutats, samt omsatts till styrdokument för verksamheten.

Förbundets hantering av avtal har under senare år konsoliderats och olika mindre avtal granskas löpande och förs in i ett avtalshanteringssystem när de ingåtts.

Personuppgifter

Förbundet har under senare år konsoliderat sina processer för en korrekt hantering av personuppgifter. En digital miniutbildning för personalen påbörjades under 2021 och avslutades under 2022. Övergången till ett nytt medlemssystem har fortsatt orsaka ett fåtal frågeställningar och problem kring behandling av personuppgifter.

Vapenfrågor

Positiva förslag om lättnader i tillståndsplikten för ljuddämpare har lagts fram av regeringen och beslutats av riksdagen och trädde i kraft 1 juli 2022. Felaktig information från polismyndigheten föranledde dock insatser och information för att de nya reglerna skulle landa rätt.

Regeringens tillsatte under början av året en utredare som under hösten lämnade ett förslag på en absolut minimiimplementering av 2017 års ändringar i vapendirektivet från EU. Förslaget har remissbehandlats och förbundet samt övriga skytterörelsen har accepterat förslaget förutsatt att en del ändringar genomförs för att säkerställa en minimiimplementering. Proposition och beslut i riksdagen väntas under 2023.

Samma vapenutredare har även i uppdrag att se över vapenlagstiftningen i stort samt ta hänsyn till riksdagens tillkännagivanden i vapenfrågor. Förbundet driver sina vapenfrågor gentemot utredaren och den nya regeringen för att utfallet ska bli så bra som möjligt för jägarkåren.

MEDLEM

Medlemsavdelningen har under året prioriterat det arbete som uppstått till följd av byte av medlemssystem. Det nya systemet driftsattes i februari 2021 men leverantören har inte lyckats att leverera det som förbundet beställt. Att de inte lyckades leverera ett system med avsedd funktionalitet har under året medfört stora begränsningar för medlemsavdelningen och är också orsaken till att utrustning till länsföreningar och kretsar inte genomförts.

Förbundet har under året slutit avtal nationellt med en ny leverantör för att rätta till alla fel samt förvalta medlemssystemet. Avdelningen har drivits med en medlemsansvarig/medlemssystemägare och en medlemsadministratör. Samtliga administratörer i fält stöttar medlemsavdelningen till del av tjänst för att kunna svara upp mot stödet till medlemmarna.

Medlemsläget

Svenska Jägareförbundet hade 155 160 medlemmar vid utgången av 2022 (158 725 vid medlemsåret slut). Trots alla begränsningar och problem som varit på grund av systembytet så ligger medlemsantalet i princip på samma nivå som föregående år. Under hösten har främst en ungdoms- och handskkampanj genomförts. Kampanjerna gav förbundet 676 medlemmar. Ungdomskampanjen gav 336 medlemmar och handskkampanjen gav 340 nya medlemmar. Avdelningen har även varit aktiv på flera mässor för att värva medlemmar.

Medlemsjakten

Under oktober möttes sedanligt tio av de främsta medlemsvärvarna i landet för att tackas för sin insats i den viktiga medlemsvärningen bland jägarskolorna. Årets evenemang innehöll en workshop med syfte att utbyta så mycket erfarenheter som möjligt. Träffen kombinerades även denna gång med en klövviltsjakt på Öster Malma. Medlemsjakten ger en mycket positiv respons hos deltagarna och är en aktivitet som kan utvecklas vidare.

Utveckling

Förbundets arbete över de senaste åren har resulterat i en stabil medlemsnivå. Denna slutsats är viktig att ta med i alla delar av förbundets verksamhet. Förbundet har utvecklat nya sätt att möta jägare och medlemmar på, såsom till exempel digitala utbildningar och föreläsningar. Andelen medlemmar med digitalt medlemskort ökar. Arbetet med att fortsätta erbjuda digitala medlemskort och jakttidtabeller fortsätter.

Framtiden ser ljus ut, det finns möjligheter att få ett väl fungerande medlemssystem på plats, men framför allt att vi kan vara ute och träffa människor på många nivåer, vilket är en mycket viktig del i medlemsrekryteringen.

FOTO: ANJA KJELLSSON

MARKNAD

2022 har varit ett "mellanår" för marknadsavdelningen, främst på grund av att marknadschefen valde att sluta sin anställning. Rekrytering av efterträdare har pågått under senare delen av året och innan årsskiftet anställdes en ny medlems- och marknadschef.

Mässor

När pandemin släppt sitt grepp om landet kunde förbundet genomföra ett mer normalt verksamhetsår när det gällde deltagande på mässor. Det är alltid positivt att komma ut och träffa medlemmarna och berätta om aktuella frågor som förbundet arbetar med. Största mässan 2022 var Skokloster Game Fair, därefter Utemässan i Lycksele och Västgård Game Fair.

Webbutiken

Webbutikens resultat var sämre än 2021, främst på grund av att de inköpta mässkläderna inte användes/köptes av organisationen i normal omfattning. Detta på grund av de tillfälliga satsningarna på fjälljaks- respektive vargfrågan, där även kläder ingick i koncepten men inte såldes via webbutiken.

En referensgrupp har skapats och börjar sin verksamhet 2023. Gruppen består av representanter från tjänstepersoner, förtroendevalda samt Studieförbundet.

Glada Vildsvinet

2020 utlyste Jordbruksverket att det fanns pengar att söka för att främja konsumtionen av vildsvinskött. Detta gav möjlighet att förverkliga en tanke som funnits flera år - att med hjälp av en så kallad Foodtruck åka runt och få människor att testa vildsvin i rätter de känner igen, som till exempel hamburgare och korv.

Förbundet ansökte om att under två år genom en Foodtruck, kallad Glada Vildsvinet, kunna få servera 20 000 portioner rätter gjorda på vildsvin. Ansökan gav förbundet 100 procent av finansieringen. Pandemins inverkan på samhället gjorde dock att förbundet inte kom igång så snabbt som tänkt med projektet.

I oktober 2021 bedömdes läget så stabilt att vi vågade ge oss ut och testa projektet. Glada Vildsvinet startade med några skolor i Södermanland och ryktet om projektet spred sig snabbt. Snart fanns en lång kölista på skolor som ville att Glada Vildsvinet skulle komma.

Projektet förtsatte under 2022 och avslutades vid årsskiftet 2022/23 efter att cirka 14 300 portioner vildsvinshamburgare och cirka 2 000 vildsvinskorvar serverats.

FOTO: MADELEINE LEWANDER

ÖSTER MALMA, SERVICE AB

Öster Malma är en utbildnings- och upplevelsegård för jakt och viltvård med restaurang och konferensverksamhet. Fastigheten är på knappt 1 200 hektar varav 560 hektar är produktiv skogsmark. Drygt 350 hektar är sjöar, viltvatten och vattendrag och resten är åker, äng och övrigt.

Svenska Jägareförbundet har bedrivit yrkesmässig utbildning på fastigheten sedan 1947 och fastigheten köptes 1993. 2003 flyttade Jägareförbundets nationella kansli till den då nyrenoverade ladugården på Öster Malma.

Jägareförbundet Service AB är ett av Jägareförbundet helägt aktiebolag som bedriver restaurang, konferens, hotell och vandrarhem, catering, gårdsbutik och slakteriverksamhet på Öster Malma.

Yrkesmässig utbildning

31 januari-11 augusti genomfördes 2022 års viltmästarkurs, en kurs som på grund av pandemin blivit uppskjuten ett år. Totalt antogs 11 studenter. Fem elever med akademisk bakgrund och övriga utifrån jaktelevsystemet.

Av de fem eleverna med akademisk bakgrund var tre från Sverige, en från Norge och en från Danmark. Från Sverige antogs en skogsmästare, en miljövetare och en statsvetare. Totalt två kvinnor genomförde viltmästarkursen 2022. Båda blev antagna på sina akademiska meriter.

Vid examensdagen hade samtliga elever fått ett arbete som motsvarar deras utbildningsgrad. De tre skogsmästarna har erhållit tjänster som rör skogs- och viltförvaltning, kursens kvinnor har fått arbeten som tjänstemän inom vilt- och viltförvaltning och eleverna från jaktelevsystemet har fått tjänster som viltförvaltare på större fastigheter från Skåne i söder till Uppland i norr.

Se separat bilaga "Verksamheten Öster Malma 2022".

SVERIGES VILDNAD

Sveriges Vildnad är en stiftelse som tillkommit på Svenska Jägareförbundets initiativ. Stiftelsen erhåller årligen bidrag från K A Wallenbergs stiftelse samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Stiftelsen har till ändamål att dels främja utvecklingen för och säkerställandet av viltarter vars populationer visar en vikande trend eller bedöms hotade, dels främja utvecklingen och säkerställandet av viltbiotoper som är av betydelse för sådana viltarter eller av annan särskild betydelse.

Sveriges Vildnad står under förvaltning av ett förtroenderåd, som består av högst 60 personer med bakgrund inom svensk viltförvaltning och viltforskning. Rådet samlas årligen för att bland annat fatta beslut om verksamheten. Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

Hösten 2022 genomfördes ett kombinerat fysiskt och digitalt seminarium på temat "Vad har hänt med våra viltstammar". Med hjälp av inbjudna forskare och viltförvaltare belyste seminariet den sentida utvecklingen för Sveriges fågel- och klövviltfauna, för ekosystemet i Östersjön, samt människan i förvaltningen. Syftet var att inspirera till samtal om viltförvaltningens möjligheter och utmaningar. Hur ska arter som ökar - eller minskar - förvaltas för framtiden? Seminariet hade drygt 200 deltagare, varav cirka 80 deltog på plats på Öster Malma och cirka 120 följde seminariet digitalt.

SVENSK VÅTMARKSFOND

Svensk Våtmarksfond bildades den 9 juni 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet. Stiftelsens ändamål är att ta fram resurser för att sprida kunskap om, och stödja åtgärder för, bevarande, skapande och skötsel av våtmarker för fåglar samt om våtmarkernas roll och värde. Stiftelsen får genom donationer, testamentsmedel eller på annat sätt motta medel från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer. I stiftelsens styrelse finns representanter från Svenska Jägareförbundet, Bird Life Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och näringslivet.

Våtmarksfondens vision är ”Att våtmarkernas fåglar lever i livskraftiga bestånd tillsammans med andra arter i välskötta våtmarksmiljöer över hela landet”. Strategin för att nå uppsatta mål är att Våtmarksfonden ska vara ett kunskapscentrum och en naturlig mötesplats samt pådrivare och opinionsbildare i det nationella våtmarksarbetet. Ett aktivt engagemang från deltagande organisationer och goda ekonomiska resurser stödjer verksamheten.

Rådgivning, utbildning och information samt ekonomiskt stöd till bevarande, skapande och skötsel av våtmarker är viktiga delar av den praktiska verksamheten. Målgruppen för fondens arbete är markägare och förvaltare av jord- och skogsbruksmark samt myndigheter och intresseorganisationer. Sedan stiftelsen bildades har den genom sin verksamhet medverkat till att ett mycket stort antal våtmarker har restaurerats eller återskapats. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark.

2022 beviljades ekonomiskt stöd för restaurering av tre våtmarker om sammanlagt cirka 50 hektar i Södermanlands och Uppsala län samt uppförandet av ett fågeltorn i Jämtlands län. Utöver detta har Våtmarksfonden lämnat bidrag till utgivningen av boken ”Vatten-Land” med Bo Landin och Lennart Henrikson som författare.

2022 års våtmarksstipendium, Ragn-Sells AB i samarbete med Våtmarksfonden, på 35 000 kronor, tilldelades Åsa Kasimir, forskare vid Göteborgs Universitet. Åsa har under lång tid bedrivit forskning om dikade torvmarkers koldioxidutsläpp och tydliggjort behovet av att återvåta dessa marker för att minska tillförseln av koldioxid till atmosfären.

Våtmarksfonden har vidare medverkat i en av Skogsällskapet arrangerad våtmarksexkursion, invigningen av våtmarken Dragmansbosjön samt ett våtmarksseminarium anordnat av Bird-Life. Våtmarksfonden och Skogsällskapet har skrivit en gemensam debattartikel om vikten av mer våtmarker i skogslandskapet, vilken fick stor spridning i framförallt lokalmedia. Värt att notera i sammanhanget är också att behovet av våtmarker fått mycket stor uppmärksamhet i alla former av media under hösten 2022.

ÅRSREDOVISNING 2022

Årets resultat

Det operativa resultatet för år 2022 uppgick till -0,2 mkr (-2,5 mkr). Resultatet efter finansnetto uppgick till 0,2 mkr (-0,4 mkr). Förbundets anslag för Jakt- och viltvårdsuppdraget från viltvårdsfonden uppgick till 8,6 mkr (52,2 mkr) då uppdraget som sådant upphörde under 2022 och till del istället ersattes av ett organisationsbidrag. Anslaget för Jakt- och viltvårdsuppdraget för 2022 svarar därför enbart för 4,6 % (30 %) av de totala intäkterna.

Organisationsbidraget som redovisas under bidrag och anslag uppgick för år 2022 till 43,3 mkr vilket motsvarar 23,3% av de totala intäkterna. Medlemsintäkterna under år 2022 uppgick till 63,4 mkr (65,5 mkr). Detta motsvarar 34 % (37 %) av de totala intäkterna.

Resterande del av intäkterna genereras av framförallt utförda tjänster bland annat avseende delar av vad som tidigare ingick i anslaget för Jakt- och viltvårdsuppdraget samt projekt, prenumerations- och annonsintäkter, utbildning, samarbetsavtal samt försäljning av förlags- och profilprodukter.

Förbundets verksamhet som drabbades hårt av pandemin under 2020 och 2021 har under året återgått till normal verksamhet och har också bibehållit lärdomar från pandemin t ex i form av digitala föreläsningar.

Under förra året startade implementation av nytt medlemssystem i förbundet. Tyvärr löpte det inte enligt plan och systemet var vid ingången av 2022 inte i fullgott skick. Arbete påbörjades därför under år 2022 för att med hjälp av ny leverantör ytterligare anpassa systemet till förbundet och under 2023 kommer systemet även att vara anpassat för förtroendevalda i länsföreningar och kretsar och då underlätta kommunikationen med medlemmarna.

Ny generalsekreterare rekryterades under föregående år och tillträdde sin tjänst under sommaren 2022.

Verksamhetens totala kostnader inklusive avskrivningar uppgick till 185,8 mkr (177,9 mkr).

Jägareförbundet Service AB, förbundets dotterföretag, som driver restaurang, konferens- och hotellverksamhet på förbundets fastighet Öster Malma har under 2022 anställt en ny VD och verksamheten är igång efter pandemin. Julmarknad samt julbord har kunnat genomföras med normalt utfall. Bolagets resultat för 2022 uppgår till 0,5 mkr (0,5 mkr).

Finansiell riskhantering

De finansiella riskerna kan primärt delas upp i följande kategorier: marknadsrisk (ink. valutarisk, ränterisk och prISRISK), kreditrisk och likviditetsrisk.

Valutarisk: Försäljning och inköp sker företrädesvis i lokal valuta. Därav föreligger normalt inte någon valutarisk.

Ränterisk: Förbundets ränterisk är främst kopplad till räntebärande skulder, vilka per balansdagen uppgick till 0 mkr (0 mkr) i form av utnyttjad checkkredit.

PrISRISK: Förbundet innehar långfristiga värdepappersinnehav med ett bokfört värde på 42,0 mkr (41,4 mkr). Marknadsvärdet uppgår till 47,1 mkr (58,7 mkr).

Kreditrisk: Förbundet eftersträvar bästa möjliga kreditvärde på dess motparter. Merparten av försäljningen kan ske med låg kreditrisk. Historiskt sett har kreditförlusterna varit låga.

Likviditetsrisk: Förbundet arbetar kontinuerligt med sin likviditet och har checkkredit för att balansera likviditetsrisken.

Tillgångar

Förbundets totala tillgångar uppgick per den 31/12 2022 till 117,0 mkr (116,7 mkr).

ÅRSREDOVISNING 2022

Byggnader och mark

Fastigheten Öster Malma har ett bokfört värde av totalt 29,1 mkr (31,5 mkr).
Fastighetens taxeringsvärde uppgår för 2022 till 67,7 mkr (67,7 mkr).

Värdepappersportfölj

Jägareförbundet har avtal med en extern kapitalförvaltare om diskretionär förvaltning av förbundets värdepappersportfölj. Förvaltningen sker med stöd av en av förbundsstyrelsen beslutad kapitalförvaltningspolicy som har en långsiktig och försiktig prägel. Förbundets värdepappersinnehav redovisas därför i årsredovisningen från och med 2018 som finansiell anläggningstillgång.

Värdepappersportföljen har värderats till anskaffningsvärdet per balansdagen, 42,0 mkr (41,4 mkr). Marknadsvärdet av värdepappersportföljen uppgick per 31/12 2022 till 47,1 mkr (58,7 mkr).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av avsättning för framtida satsningar 11,0 mkr (12,5 mkr), avsättning för tryggnad av personal 12,5 mkr (12,5 mkr), dispositiva medel 26,9 mkr (25,8 mkr) samt årets resultat 0,2 mkr (-0,4 mkr), totalt 50,6 mkr (50,3 mkr).

Investeringar

Under 2022 har förbundet gjort investeringar för 1,2 mkr (9,7 mkr) varav 0,8 mkr inom projekt Invasiva Arter och 0,4 mkr avseende övriga inventarier.

Övriga intäkter

Anslag och bidrag består till 83% (43,3 mkr) av det organisationsbidrag som till del ersatt det tidigare Jakt- och viltvårdsuppdraget och resterande hänförs till anslag rörande Jägarexamen och övriga mindre bidragsintäkter. Övriga intäkter hänförs till bland annat intäkter för utförda tjänster (vunna upphandlingar), annonsering, försäljning av förlags- och profilprodukter, utbildningar och intäkter från fastigheten Öster Malma.

Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över dvs avsättning för framtida satsningar 10 960 tkr, avsättning för tryggnad av personal, 12 452 tkr, dispositiva medel 26 884 tkr samt årets resultat, 259 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i avsättning för framtida satsningar	11 366 tkr
Balanseras i avsättning för tryggnad av personal	12 452 tkr
Balanseras i dispositiva medel	26 737 tkr
	<hr/>
	50 555 tkr

Disponibla vinstmedel i dotterbolag som ingår i koncernen uppgår till 4 081 tkr (3 573 tkr).

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i tkr

	2022	2021	2020	2019	2018
Rörelsens intäkter					
Medlemsavgifter och samarbetsavtal	67 958	68 805	69 797	66 826	67 355
Viltvårdsfonden	8 600	52 250	52 250	52 250	52 250
Anslag och bidrag	51 993	24 092	20 936	18 709	18 119
Övriga intäkter	57 023	30 221	32 041	29 220	28 546
Totala intäkter	185 575	175 368	175 025	167 005	166 270
Rörelsens kostnader					
Tryckning och distribution	18 123	16 991	16 264	13 753	13 394
Personalkostnader	82 005	80 644	73 660	78 330	75 367
Övriga kostnader	85 672	80 242	73 556	77 561	80 841
Totala kostnader	185 800	177 877	163 480	169 644	169 603
Operativt resultat	-225	-2 510	11 546	-2 638	-3 333
Finansiellt netto	484	2 109	-2 862	-270	-643
Årets resultat	259	-401	8 684	-2 908	-3 976
Balansomslutning	117 087	116 727	111 564	99 112	99 774
Nyckeltal					
Anslag/totala intäkter %	32,7	43,5	41,8	42,5	42,3
Egen kapitaltillväxt %	0,6	-0,8	20,7	-6,5	-8,1
Balanslikviditet %	47,4	41,2	45,7	36,2	42,4
Soliditet % (per 31/12)	43,2	43,1	45,4	42,3	45,0
Antal medlemmar (per 31/12)	155 160	154 226	153 898	151 662	149 525
Antal jaktkort i landet	275 944	269 174	263 383	258 296	255 411
Andel av jaktkort i landet %	56,2	57,3	58,4	58,7	58,5
TS upplaga Svensk Jakt	119 200	119 900	120 100	117 400	120 000
Genomsnittligt antal anställda	112	112	111	113	111

Egen kapitaltillväxt = utgående eget kapital/ingående eget kapital * 100

Balanslikviditet = omsättningstillgångar/kortfristiga skulder * 100

Soliditet = eget kapital per 31/12/balansomslutning per 31/12 * 100

RESULTATRÄKNING

		Belopp i tkr	
	Not	2022	2021
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter och samarbetsavtal		67 958	68 805
Viltvårdsfonden		8 600	52 250
Anslag och bidrag		51 993	7 512
Övriga intäkter	3	57 023	46 801
Totalt intäkter		185 575	175 368
Rörelsens kostnader			
Tryckning och distribution		-18 123	-16 991
Handelsvaror		-6 141	-5 438
Övriga externa kostnader	4, 5	-73 877	-69 418
Personalkostnader	6	-82 005	-80 644
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	7	-5 654	-5 386
Totalt kostnader		-185 800	-177 877
Operativt resultat		-225	-2 510
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	544	2 169
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-60	-60
Resultat från finansiella poster		484	2 109
Årets resultat		259	-401

BALANSRÄKNING

	Not	2022-12-31	Belopp i tkr 2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	10	1 083	2 083
Summa		1 083	2 083
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	29 066	31 495
Inventarier, verktyg och installationer	12	7 950	8 927
Summa		37 016	40 421
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	13	3 030	3 030
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	42 006	41 412
Andra långfristiga fordringar hos koncernföretag		2 400	2 400
Summa		47 436	46 842
Summa anläggningstillgångar		85 536	89 346
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Färdiga varor och handelsvaror		4 545	4 060
Summa		4 545	4 060
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 482	2 958
Fordringar hos koncernföretag		6 792	7 273
Övriga fordringar		459	831
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	7 286	5 388
Summa		19 019	16 449
Kassa och bank	16	7 987	6 871
Summa omsättningstillgångar		31 551	27 381
SUMMA TILLGÅNGAR		117 087	116 727

BALANSRÄKNING

	Not	2022-12-31	Belopp i tkr 2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Avsättning för framtida satsningar		10 960	12 457
Avsättning för tryggande av personal		12 452	12 452
Dispositiva medel		26 884	25 770
Årets resultat		259	-401
Summa eget kapital		50 555	50 278
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit (limit 40 000 tkr)	17	0	0
Leverantörsskulder		6 520	11 659
Skatteskulder		299	306
Övriga skulder		12 162	10 464
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	47 551	44 019
Summa kortfristiga skulder		66 532	66 449
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		117 087	116 727

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Avsättning för framtida satsningar	Avsättning för tryggande av personal	Dispositiva medel	Årets resultat
Utgående balans enligt balansräkning föregående år	12 457	12 452	25 770	-401
<i>Disposition enligt årsstämmobeslut</i>				
lanspråktagande av avsättning för framtida satsningar	-1 955			1 955
Avsättning till framtida satsningar	440			-440
Gåvor till framtida satsningar	18			
Avsättning till tryggande av personal				0
Avsättning till dispositiva medel			1 114	-1 114
Årets resultat				259
Vid årets slut	10 960	12 452	26 884	259

KASSAFLÖDESANALYS

		Belopp i tkr	
	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		259	-401
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		5 023	4 416
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		5 282	4 016
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		-485	127
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-2 570	-1 176
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		83	5 557
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 310	8 523
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 249	-9 709
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		649	977
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-1 857	-8 309
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 263	7 034
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 195	-10 007
Finansieringsverksamheten			
Upptagna/amorterade lån		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		1 115	-1 485
Likvida medel vid periodens början	17	6 871	8 357
Likvida medel vid periodens slut		7 986	6 871
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys			
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Gåvor till framtida satsningar		18	8
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar		-649	-977
Avskrivningar		5 654	5 386
		5 023	4 416

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K 3). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i tkr om inget annat anges.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden varvid justering skett för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa och banktillgodohavanden, kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatt för en obetydlig risk för värdefluktuation.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Bidrag redovisas normalt enligt kontantprincipen. Om ett bidrag avser bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som förbundet erhåller från bidragsgivare som är ett offentligt organ. Förbundet har under 2022 erhållit bidrag/anslag från bla Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt länsstyrelser. Offentliga organ utgörs av staten, landsting, länsstyrelser, kommuner samt EU.

Varulager

Varulager, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2000:3), är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisken beaktats.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde och avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:	Nyttjandeperiod
Byggnader	25-33 år
Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år
Balanserade utgifter för utvecklings- arbeten och liknande arbeten	3 år

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Finansiella tillgångar i form av värdepapper redovisas till anskaffningsvärdet, vilket inkluderar eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Långfristiga värdepappersinnehav vars verkliga värde är lägre än det redovisade värdet skrivs ned till det verkliga värdet om värdenedgången kan antas vara bestående. Kortfristiga placeringar värderas löpande till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde, vilket motsvarar nuvärdet av framtida betalningar diskonterade med den effektivränta som beräknats vid anskaffningstillfället. Kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Kortfristiga skulder, vilka förväntas bli reglerade inom 12 månader, redovisas till nominellt belopp.

Leasing – leasetagare

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna förknippade med leasingobjektet i all väsentlighet har förts över till leasetagaren. I annat fall är det fråga om operationell leasing. Förbundet har inga väsentliga finansiella leasingavtal varför samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal vilket innebär att leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden.

Koncernredovisning

Förbundet äger dotterföretag, men med stöd av ÅRL 7 kap 3 a § upprättas inte någon koncernredovisning.

Inköp och försäljning mellan Svenska Jägareförbundet och dotterföretaget Jägareförbundet Service AB

Försäljning till dotterföretaget har under 2022 uppgått till 736 tkr (561 tkr).
Inköp från dotterföretaget har under 2022 uppgått till 3 038 tkr (2 519 tkr).

Likvida placeringar

Likvida placeringar värderas i enlighet med årsredovisningslagen till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Värdepapper värderas med avseende på värdepappersportföljen i sin helhet.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

För att upprätta finansiella rapporter gör styrelsen bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Varje år prövas om det finns någon indikation på att tillgångars värde är lägre än det redovisade värdet. Finns en indikation så beräknas tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högsta av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet.

NOT 3 ÖVRIGA INTÄKTERS FÖRDELNING	2022	2021
<i>Övriga intäkter per väsentligt intäktsslag</i>		
Prenumerationer/Annonsintäkter	12 136	11 876
Förlagsförsäljning	7 433	8 040
Kursgårdstjänster/Kurser	3 909	2 735
Utförda tjänster	22 491	16 580
Övrigt	11 054	7 570
Summa	57 023	46 801

NOT 4 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2022	2021
Övriga direkta kostnader ink medlemsförsäkring	15 029	14 815
Lokal- och fastighetskostnader	9 620	9 389
Förbrukningsinv., reparation, underhåll och leasing inv.	11 907	16 564
Rese- och transportkostnader	3 328	1 555
Försäljningskostnader	1 691	1 600
Kontorsmaterial, trycksaker, tele och porto	6 214	5 922
Förvaltningskostnader	5 029	3 092
Externa tjänster	18 549	14 679
Övriga kostnader	2 512	1 802
Summa	73 878	69 418

NOT 5 ERSÄTTNING TILL REVISORER	2022	2021
<i>Arvoden och kostnadsersättningar</i>		
<i>Mazars AB</i>		
Revisionsuppdraget	305	268
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	90	69
Skatterådgivning	593	93
Övriga tjänster	0	0
Summa	988	430

Posten skatterådgivning består av kostnader för genomlysning av ev påverkan av upphandlingsförfarande.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 6 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER	2022	2021
Medelantalet anställda		
Sverige	112	112
Varav män	59%	61%
Ledningen		
Styrelsen	10	9
Varav män	70%	67%
Generalsekreterare och övriga företagsledningen	13	13
Varav män	85%	85%
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
Styrelse och förtroendevalda		
Ordföranden	314	378
Styrelsen	359	485
Förtroendevalda	404	132
Sociala kostnader	233	246
Summa:	1 311	1 241
Arvodena till styrelseledamöter och övriga förtroendevalda redovisas i resultaträkningen under posten övriga externa kostnader.		
Anställda		
Generalsekreterare	1 321	1 260
Övriga anställda	54 915	53 275
Summa	56 236	54 536
Sociala kostnader	24 333	24 976
Varav pensionskostnader	7 015	8 072
Övriga personalkostnader	1 436	1 133
Summa:	82 005	80 644

Till styrelsens ordförande och övriga styrelsemedlemmar utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättning till generalsekreteraren beslutas av styrelsen. Generalsekreterarens pension tecknas enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning från förbundets sida gäller en uppsägningstid om 6 månader, vid uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. Vid uppsägning från förbundets sida har generalsekreteraren rätt till ytterligare 6 månaders ersättning utan arbetskyldighet.

NOT 7 AVSKRIVNINGAR AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2022	2021
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	-1 000	-1 016
Byggnader och markanläggningar	-2 426	-2 594
Inventarier, verktyg och installationer	-2 228	-1 776
Summa	-5 654	-5 386

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 8 RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER	2022	2021
Ränteintäkter, övriga	153	56
Utdelningar	22	0
Vinst vid avyttring av värdepapper	369	2 113
Summa	544	2 169

NOT 9 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER	2022	2020
Räntekostnader	-42	-23
Övrigt	-18	-37
Summa	-60	-60

NOT 10 BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLINGARBETEN OCH LIKNANDE ARBETEN	22-12-31	21-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	10 929	10 929
Nyanskaffningar	0	0
Utrangeringar	-3 804	0
Summa	7 125	10 929

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-8 845	-7 830
Utrangeringar	3 804	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-1 000	-1 016
Summa	-6 041	-8 845

Redovisat vid årets slut **1 083** **2 083**

NOT 11 BYGGNADER OCH MARK	22-12-31	21-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	79 071	74 285
Nyanskaffningar	0	4 786
Utrangeringar	-1 181	0
Summa	77 890	79 071

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-47 576	-44 982
Utrangeringar	1 178	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-2 426	-2 594
Summa	-48 824	-47 576
Redovisat vid årets slut	29 066	31 495

Taxeringsvärde, byggnader	2 883	2 883
Taxeringsvärde, mark	64 863	64 863
Summa	67 746	67 746

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 12 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER	22-12-31	21-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	18 889	14 634
Nyanskaffningar	1 249	4 923
Försäljningar	-51	-669
Utrangeringar	-2 401	0
Summa	17 686	18 889

<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-9 963	-8 855
Utrangeringar/Försäljningar	2 455	669
Årets avskrivning enligt plan	-2 228	-1 776
Summa	-9 736	-9 963

Redovisat vid årets slut **7 950** **8 926**

NOT 13 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG	22-12-31	21-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Aktier i dotterföretag vid årets början	3 030	3 030
Redovisat vid årets slut	3 030	3 030

Specifikation av förbundets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

<i>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i %</i>	<i>Bokfört värde</i>
Jägareförbundet Service AB			
556429-9302, Nyköping	1 000	100	2 400
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 000	100	630

<i>Dotterföretag/ Org nr/ Säte</i>	<i>Eget kapital</i>	<i>Årets resultat</i>
Jägareförbundet Service AB		
556429-9302, Nyköping	3 515	515
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	794	-7

Villkorat aktieägartillskott lämnades till dotterföretaget Jägareförbundet Service AB, 556429-9302, med 5 000 tkr under 2020. Värdet på dotterföretaget skevs under 2020 ned med 2 700 tkr med hänsyn till bolagets egna kapital.

Villkorat aktieägartillskott lämnades till dotterföretaget Tassofena AB, 556173-7338, med 1 000 tkr under 2017. Värdet på dotterföretaget skrevs under 2020 ned med 470 tkr med hänsyn till bolagets egna kapital.

NOT 14 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	22-12-31	21-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	41 412	40 136
Inköp	1 857	8 309
Försäljningar	-1 263	-7 034
Summa	42 006	41 412
Redovisat vid årets slut	42 006	41 412

Marknadsvärde 31/12 2022 47 070 tkr (58 655 tkr)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

NOT 15 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	22-12-31	21-12-31
Förutbetalda lokalhyror, leasingavtal och övriga poster	7 286	5 388
Summa	7 286	5 388

NOT 16 LIKVIDA MEDEL

	22-12-31	21-12-31
Banktillgodohavanden	7 987	6 871
Summa	7 987	6 871

NOT 17 CHECKRÄKNINGSKREDIT

	22-12-31	21-12-31
Beviljad checkräkningskredit uppgår till	40 000	40 000
Outnyttjad kredit på balansdagen	-40 000	-40 000
Utnyttjad kredit på balansdagen	0	0

NOT 18 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	22-12-31	21-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	33 261	34 213
Semesterlöneskuld	4 158	4 206
Övriga poster	10 132	5 600
Summa	47 551	44 019

NOT 19 STÄLLDA SÄKERHETER

	22-12-31	21-12-31
För skulder till kreditinstitut (checkräkningskredit)		
Fastighetsinteckningar	55 000	55 000
Summa	55 000	55 000

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

NOT 20 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.

NOT 21 RESULTATDISPOSITION

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, dvs avsättning för framtida satsningar, 10 960 tkr, avsättning för tryggnad av personal, 12 452 tkr, dispositiva medel, 26 884 tkr, samt årets resultat, 259 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i avsättning för framtida satsningar	11 366
Balanseras i avsättning för tryggnad av personal	12 452
Balanseras i dispositiva medel	<u>26 737</u>
	50 555

ÖSTER MALMA MARS 2023

Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Peter Eriksson

Förbundsordförande

Mikael Samuelsson

1:e vice ordförande

Anders Gruvaeus

2:e vice ordförande

K G Abramsson

Gun Fahlander

Lennart Johannesson

Madeleine Lilliehöök

Rebecca Lundholm Krig

Fredrik Treschow

Erik Ågren

Björn Sundgren

Arbetstagarrepresentant

Dag Lidén

Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark

Auktoriserad revisor

Av årsstämman valda revisorer

Björn Bentevik

Förtroendevald revisor

Denna årsredovisning har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

FOTO: MALIN LILJEHOLM

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Jägareförbundet för år 2022. Svenska Jägareförbundets årsredovisning ingår på sidorna 52 – 66 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av styrelsens och generalsekreterarens verksamhetsberättelse med statistikuppgifter för 2022.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift.

Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta

verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2022.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust jag vi granskat om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Vår revisionsberättelse har lämnats på Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Granskningsrapport

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. Nr 802001-6658

Jag har genomfört en granskning av förbundsstyrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2022.

Syftet med min granskning är att se till att på förbundsstämman beslutade mål, strategier och riktlinjer uppnås och följs samt att detta sker i enlighet med Jägareförbundets stadgar.

Granskningen har främst bestått av genomgång av protokoll och rapporter samt av intern och extern kommunikation. Vidare genom möten och samtal med både tjänstemän och förtroendevalda på olika nivåer i organisationen, på förbunds nivå men även ute bland länsföreningarna.

Min slutsats av den genomförda granskningen är:

- att Svenska Jägareförbundet verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och fullgott sätt.
- att den interna kontrollen varit tillräcklig och
- att de övergripande målen till alla väsentliga delar har uppnåtts

Med hänvisning till ovanstående anser jag det finns goda skäl till den rekommendation som den auktoriserade revisorn och jag lämnat i vår gemensamma revisionsberättelse, nämligen att förbundsstämman beslutar att bevilja styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

Nyköping den 17 mars 2023

Björn Bentevik
Förtroendevald revisor

Svenska Jägareförbundet